

Regeringens proposition till Riksdagen om ändring av lagen om accis på elström och vissa bränslen samt lagen om accis på flytande bränslen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om accis på elström och vissa bränslen samt lagen om accis på flytande bränslen ändras så att den accis som uppbärs för bränslen och el höjs med cirka 5,2 procent.

Accisstöden för elproduktion föreslås utvidgas till att gälla även el som produceras med biogas, återanvändningsbränsle och reaktionsvärme från kemiska processer. I samma sammanhang föreslås att el producerad med skogsflis beviljas högre stöd än el producerad med andra träbaserade bränslen. Dessutom föreslås att accis på torv skall betalas endast till den del användningen överstiger 25 000 megawattimmar per år.

Bestämmelserna om accis på kombinerad produktion av el och värme föreslås preciseras så att de är bättre anpassade till praktiken. Regeln för beräkning av accis på kombinerad produktion föreslås ändras så att beskattningen av kombinerad produktion lindras med 10 procent.

I lagen om accis på elström och vissa bränslen samt lagen om accis på flytande bränslen föreslås även vissa preciseringar av teknisk natur.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2003 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft i början av år 2003.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING	4
1. Nuläget	4
1.1. Allmänt.....	4
1.2. Bedömning av nuläget.....	5
2. Propositionens mål och de föreslagna ändringarna	7
2.1. Mål.....	7
2.2. De viktigaste förslagen.....	8
3. Propositionens verkningar	10
3.1. Statsekonomiska verkningar	10
3.2. Pris- och kostnadseffekter	10
3.3. Energi- och miljöpolitiska verkningar	11
3.4. Verkningar i fråga om organisation och personal	11
4. Beredningen av propositionen.....	11
5. Andra omständigheter som inverkar på propositionens innehåll	11
5.1. Samband med andra propositioner	11
5.2. Samband med internationella fördrag och förpliktelser	12
DETALJMOTIVERING	12
1. Lagförslag	12
1.1. Lag om accis på elström och vissa bränslen.....	12
1.2. Lagen om accis på flytande bränslen.....	15
LAGFÖRSLAGEN	16
om ändring av lagen om accis på elström och vissa bränslen	16
om accis på flytande bränslen	20
BILAGA	22
PARALLELLTEXTER	22
om ändring av lagen om accis på elström och vissa bränslen	22
om accis på flytande bränslen	30

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläget

1.1. Allmänt

Accisen på energiprodukter indelas i grundaccis och tilläggsaccis. Tilläggsaccisen på energiprodukter fastställs på basis av produktens kolinnehåll. Den kolinnehållsbaserade tilläggsaccisen är för närvarande 17,16 euro per koldioxidton. Från den kolinnehållsbaserade tilläggsaccisen har emellertid gjorts vissa undantag. För naturgas har accisen nedsatts med 50 procent. Även för bräntorv har föreskrivits lindring. Tilläggsaccisen på bräntorv utgör cirka 1/4 av det belopp som förutsätts enligt accissystemet. Elaccis uppbärs för varje slag av el oavsett produktionssätt, och tilläggsaccisen på el baserar sig således inte på kolinnehållet i de bränslen som används vid elproduktionen. Grundaccisen är en fiskal accis som påförs flytande bränslen (bensin, dieselolja, lätt brännolja o.dyl.) samt tallolja. I september 1998 höjdes tilläggsaccisen på alla energiprodukter, och samtidigt sänktes grundaccisen på motorbensin och dieselolja i motsvarande mån. Accisen på trafikbränslen höjdes senast i början av 1998, då accisen på motorbensin höjdes med cirka 3,36 cent per liter och accisen på dieselolja med 2,52 cent per liter. I början av år 1996 hade dessutom bensinaccisen höjts med 6,73 cent per liter. I början av 1997 förnyades beskattningen av el och de bränslen som används för elproduktion. Ändringarna genomfördes genom lagen om accis på elström och vissa bränslen (1260/1996). Samtidigt upphävdes lagen om accis på vissa energikällor (1473/1994) som trädde i kraft i början av år 1995. Ändringen föranleddes av vissa brister i 1995 års lagstiftning, bl.a. neutralitetsproblem i fråga om beskattningen av importerad elström, beskattningens oförenlighet med den elhandel som bedrivs på den nordiska elmarknaden, accisfrihet endast för en del av den finska exportelen, samt svårigheten att genomföra en gradering av accisen på den el som förbrukas av industrin. I fråga om flytande bränslen bibehölls accisstrukturen oförändrad.

Den nya energiaccislagstiftningen har varit i kraft sedan 1997. Dess struktur har bibehållits så gott som oförändrad. De viktigaste ändringarna har hänfört sig till accishöjningar samt ibruktagandet av nya stödformer.

Elbeskattningen

Enligt de nya bestämmelserna som trädde i kraft i början av år 1997 upphörde man att beskatta bränsle som används vid produktion av el, och övergick till att beskatta enbart slutprodukten, elströmmen. Elaccisens belopp påverkas inte av om elströmmen produceras med vind- eller vattenkraft, trä, torv, naturgas, olja, stenkol eller kärnkraft, eftersom accis inte påförs sådan stenkol, bräntorv, naturgas eller lätt eller tung brännolja som används för produktion av el. Däremot skall accis betalas på dessa energiprodukter när de används för produktion av värme.

I början av år 1997 infördes en gradering av elaccisen i en lägre (II) och högre (I) accisklass, samtidigt som beskattningen skärptes. För el som används inom industrin och för yrkesmässig växthusodling betalas accis enligt den lägre accisklassen. Med industri avses utvinning av mineraler samt tillverkning och sammanfogning av produkter, dvs. sådan verksamhet som utövas vid anläggningar och företag vilkas huvudsakliga näringsgren hör till huvudklass C eller D i Statistikcentralens näringsgrensindelning (1995). Företagets näringsgren är således inte den enda faktorn som bestämmer till vilken accisklass den använda elströmmen skall räknas. Inte heller omfattningen av den industriella verksamheten har någon betydelse vid fastställandet av accisklassen. Det avgörande är att elströmmen används inom industrin, och att den elmängd som hör till accisklass II kan mätas skilt för sig vid leveransen, så som lagen föreskriver. Ett företag som enligt näringsgrensindelningen hör till industrin kan med andra ord ha även sådana elanvändningsobjekt som inte hör till industrin. Accis enligt accisklass I betalas för

el som används t.ex. inom privathushåll, jord- och skogsbruk, byggnadsverksamhet, parti- och minuthandel, hotell- och restaurangverksamhet samt övrig serviceverksamhet. På el i accisklass I påförs accis enligt 0,69 cent per kilowattimme och för el i klass II enligt 0,42 cent per kilowattimme.

De viktigaste grupper som omfattas av elaccisskyldigheten är elproducenterna och nätinnehavarna. Den senare gruppen av elaccisskyldiga tillkom i början av år 1997. Elproducenten betalar accis för den under en skatteperiod (kalendermånad) producerade elmängden, som fås genom att man från den totala mängden producerad el som mäts vid en anläggning drar av den el som behövs för elproduktionen och upprätthållandet av produktionsberedskapen (dvs. den el som förbrukas i apparater för egen förbrukning) samt den uppmätta mängden el som levererats till ett nät. Med apparater för egen förbrukning avses sådana i handels- och industriministeriets beslut om kraftverks apparatur för egen förbrukning (1261/1996) närmare angivna anordningar och aggregat som behövs för produktion av el eller el och värme och för upprätthållande av produktionsberedskapen samt för minskning av miljöolägenheter. I normala fall betalar elproducenten således inte accis på el som förbrukas i apparater för egen förbrukning, eftersom producenten kan avdra förbrukningen från sin elproduktion. Situationen förändras emellertid om anläggningen producerar mindre el än vad som förbrukas av anläggningens apparater för egen förbrukning. Detta kan inträffa t.ex. i samband med årsservice. I sådana fall skall på den el som köps för att driva apparaterna för egen förbrukning betalas accis enligt accisklass I, en accis som belastar anläggningens elproduktion. Någon möjlighet till rättelse av beskattningen eller återbäring av accisen har inte föreskrivits i fråga om el som köpts för användning i apparater för egen förbrukning. Överföring av el från elproducent till nätinnehavare är accisfri, liksom även överföring av el mellan nät. I praktiken betalar elproducenten accis endast på sin egen elförbrukning.

Med nätinnehavare avses sådana innehavare

av el- eller distributionsnätstillstånd som avses i elmarknadslagen (386/1995). I 2 § lagen om accis på elström och vissa bränslen ingår definitioner på elnät och nätinnehavare, vilka motsvarar de definitioner som ingår i elmarknadslagen. Enligt 3 § 1 punkten elmarknadslagen avses med elnät en för elöverföring eller eldistribution avsedd helhet som bildas av till varandra anslutna elledningar, transformator och kopplingsstationer och andra nödvändiga elanläggningar och elutrustningar. Enligt 3 § 8 och 9 punkten elmarknadslagen avses med nätinnehavare och distributionsnätsinnehavare en sammanslutning eller inrättning som i sin besittning har ett elnät och som utövar tillståndspliktig elnätsverksamhet. Accisskyldiga är således stam, region- och distributionsnätsinnehavare. Inom ramen för det nuvarande elaccissystemet överför elproducenten vanligen sin i ett kraftverk producerade el accisfritt till elnätsinnehavaren. Elnätsinnehavaren betalar accis accisperiodsvis (kalendermånadsvis) på basis av den elmängd som han överlåter från elnätet till förbrukning, och debiterar konsumenten ett elpris som inkluderar ett belopp som motsvarar elaccisen. Eftersom nätinnehavaren betalar accis först vid överlåtelsen av el till konsumenten, kan valet av elskattesats (I eller II) ske i samband med överlåtelsen till förbrukning. Denna lösning gör det möjligt att överföra el accisfritt i elnät. Arrangemanget innebär även att elöverföringsförluster inte beskattas. På samma sätt transporteras även importerad el accisfritt genom nätsystemet och blir accispliktig först när den överläts till förbrukning.

Eftersom den el som överläts till förbrukning i praktiken inte alltid går att uppmäta per skatteperiod, dvs. kalendermånadsvis, kan accisen i sådana fall betalas på basis av en uppskattningsfaktura. Senare, när förbrukningsobjektets verkliga elförbrukning har uppmätts, rättas den på basis av uppskattningsfaktura uppburna accisen i enlighet med den elmängd som överlåtits till förbrukning.

I 5 § 2 mom. lagen om accis på elström och vissa bränslen föreskrivs om vissa undantag

från accisskyldighet eller accisplikt för el. För el som produceras i sådan småskalig elproduktion som definieras i denna bestämmelse betalas inte elaccis eller försörjningsberedskapsavgift.

Elström som avses i 5 § 2 mom. är el som producerats i generatorer med en effekt på mindre än 2 megavoltampere och som inte överförs till ett elnät. Bestämmelsen syftar till att befria anläggningsägaren från accisskyldighet och elaccis, i främsta hand för el som produceras för eget behov. Som exempel kan nämnas produktion av reservenergi för sjukhus samt el som produceras för sommarstugor med hjälp av små aggregat. Om el som producerats i en generator på mindre än 2 megavoltampere överförs till ett elnät, medför det accisskyldighet för elproducenten. I praktiken blir elproducenten inte skyldig att betala accis, eftersom överföring av el från producenten till nätet är accisfri enligt 7 §.

Accisfri och avgiftsfri är enligt 5 § 2 mom. även el som produceras på ett fartyg eller tåg eller i en bil eller annat transportmedel för transportmedlets eget bruk.

Enligt 5 § 2 mom. är el som produceras och används för små kraftverk som avses i 8 § inte accispliktig. Bestämmelsens syfte har varit att befria små kraftverk från accis på el som de själva producerar och använder. Om ett litet kraftverk införskaffar el, betalas normal accis på denna.

Kombinerad produktion av el och värme

En central princip i den ändring av energibeskattningslagstiftningen som trädde i kraft vid ingången av år 1997 var att skapa ett system för energibeskattningslagstiftningen där accis betalas enbart för elström och för bränslen som används för produktion av värme. På bränslen som används för elproduktion påförs inte accis. I fråga om anläggningar som samtidigt producerar både el och värme ges en kalkylanvisning som anger hur de i anläggningen använda bränslemängderna skall anses ha förbrukats vid produktionen av värme respektive el. Syftet med denna lösning är att undvika en snedvridning av konkurrensen mellan olika anläggningstyper. I fråga om fördelningen av det i en

kombinerad produktionsanläggning använda bränslet på värme- respektive elproduktion finns inte någon enda allmänt godtagen entydig metod. I denna lag har utgångspunkten vid fördelningen varit att effektivitetsfördelen vid kombinerad produktion skall tillfalla såväl värmeproduktionen som elproduktionen. Det innebär med andra ord att värmeproduktion i en kombinerad produktionsanläggning är lönsam jämfört med en separat värmecentral, samtidigt som den producerade elströmmen är konkurrenskraftig i förhållande till separat elproduktion.

Med kombinerad produktion av el och värme avses anläggningar som kan producera el och värme, antingen samtidigt eller separat. Beskattningsen i fråga om anläggningar för kombinerad produktion av el och värme baserar sig på beskattning av de bränslen som används i produktionen av värme. Accis påförs för bränslen som används för produktion av bl.a. fjärr- och processvärme. När den i anläggningen producerade värmemängden har utretts, erhålls med hjälp av den i lagen angivna verkningsgraden om 100 procent den kalkylerade bränslemängd som behövs för värmeproduktionen. Detta innebär i praktiken att en energienhet bränsle anses ge upphov till en enhet värme, eller omvänt att en värmeenhet anses motsvara en enhet bränsle. På så sätt erhålls den kalkylerade bränslemängd som behövs för produktion av den värme som accisen baseras på. Resten av de bränslen som förbrukats i anläggningen anses ha förbrukats vid elproduktion, i fråga om vilken använda bränslen är accisfria. I kraftverk där det används flera olika bränslen anses varje bränsle ha använts i samma proportioner både vid produktionen av värme och vid produktionen av el. Den i 10 § angivna verkningsgraden om 100 procent tillämpas vid all beskattning av bränslen för produktion av värme i kombinerad produktion.

Accisstöd

Övergången till det nuvarande elaccissystemet 1997 innebar en försämring för de elproduktionsformer som enligt det tidigare accissystemet hade varit accisfria,

bl.a. vindkraft, vattenkraft och elproduktion med ved och olika slags avfall. Som kompensation för accisbelastningen och för att främja småskalig och miljövänlig elproduktion i små kraftverk infördes ett system med accisstöd. Med små kraftverk avses i denna lag vindkraftverk samt små vattenkraftverk med en effekt på högst 1 megavoltampere och ved- eller bräntorvsdrivna kraftvärmeverk med en elproduktionseffekt på högst 40 megavoltampere.

Det främsta målet med det nuvarande stödsystemet och vid utvidgningen av systemet är att främja uppnåendet av de nationella klimatstrategiska målen samt att främja industrins konkurrenskraft samtidigt som energiaccisen i allt större utsträckning används som ett instrument för miljö- och energipolitisk styrning. Beskattningen har en central roll när det gäller att styra produktionen och användningen av energi mot de mål som eftersträvas.

För små vattenkraftverk och kraftvärmeverk är stödbeloppet enligt accisklass II för närvarande 0,42 cent per kilowattimme. Stödet för vindkraft höjdes i början av september 1998 från accisklass II till accisklass I, eftersom extra stöd ansågs krävas för att förbättra vindkraftens konkurrensställning. Stödet för el som produceras med vindkraft uppgår således till 0,69 cent per kilowattimme.

Elproduktionsstödet utvidgades från början av 1998 till att gälla el producerad med ved och träbaserade bränslen oavsett kraftverkets storlek och typ. Med ved och träbaserade bränslen avses främst avfallsprodukter som uppstår som biprodukter inom skogsindustrin, bl.a. flis, bark, sågspån och svartlut. Ved och träbaserade bränslen används i samhällens kraftvärmeverk och i industriell elenergiproduktion. Energiacciser påförs inte biomassabaserade uppvärmningsbränslen. Genom en lagändring som trädde i kraft i september 1998 utvidgades stödet till att gälla även produktion av el med avgaser från metallurgiska processer. Stödbeloppen utgör 0,42 cent per kilowattimme.

I september 1998 trädde även en ny stödbestämmelse i kraft, enligt vilken

energiintensiva företag ges möjlighet till partiell återbäring på sina betalda energiacciser. Ett energiintensivt företag kan få accisåterbäring till den del dess anskaffning av accispliktiga energiprodukter (andra än trafikbränslen) innehåller accis till ett belopp som överstiger 3,7 procent av företagets förädlingsvärde. Till denna del är företaget berättigat till återbäring av 85 procent av energiaccisen. För accisåterbäringen gäller en självriskandel, dvs. accis återbärs endast till den del som återbäringens belopp överstiger 50 000 euro. Återbäring betalas inte för lätt eller tung brännolja. Om företaget köper värme från en värmeproducent, kan den bränsleandel som förbrukats vid produktion av köpvärmen inte beaktas vid uträkning av det energiintensiva företagets stöd enligt den nuvarande bestämmelsen, eftersom värme inte är en accispliktig produkt.

De utvidgningar av stöden som genomfördes 1998 baserade sig å andra sidan på den i Finland tillämpade energistrategin, inom vilken man i enlighet med principen för hållbar utveckling strävar att främja sådan produktion som minskar koldioxidutsläppen. Å andra sidan baserade sig utvidgningarna av stödet på behovet att trygga industrins konkurrenskraft i samband med höjningen av energiacciserna. Alla accisstöd har i den nationella lagstiftningen föreskrivits vara i kraft tills vidare.

Samtliga ovan behandlade stöd betraktas som sådana statliga stöd som avses i artikel 87 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Det innebär att de i lagstiftningen föreskrivna stödåtgärderna kräver kommissionens godkännande innan de kan tas i bruk nationellt. Kommissionen har den 31 december 2001 gett Finland rätt att bevilja de ovan nämnda accisstöden. Ansökan om nytt tillstånd gjordes hösten 2001, men kommissionen har ännu inte gett beslut i saken.

1.2. Bedömning av nuläget

Allmänt

Lagen om accis på elström och vissa bränslen har varit i kraft sedan 1997. Lagens

struktur har bibehållits så gott som oförändrad. De viktigaste ändringarna har hänfört sig till ibruktagandet av nya stödformer samt ändringar av accisnivåerna. Såväl på det nationella planet som inom Europeiska gemenskapen finns ett alltmer ökande behov av att minska koldioxidutsläppen. Beskattningen av energin hör till de instrument som kan användas för att främja detta mål, varför energiaccislagsstiftningen bör utvecklas så att den bättre tjänar detta syfte. Till dessa åtgärder hör att främja användningen av förnybara energikällor i produktionen av el, samt att förbättra ställningen för kombinerad produktion av el och värme.

Energiaccisen är även förenad med vissa problem av teknisk natur, vilka behandlats av finansministeriets arbetsgrupp för översyn av energiaccisen (Finansministeriets arbetsgruppspromemoria 16/2001).

Kombinerad produktion av el och värme

De största beskattningstekniska problemen i samband med kombinerad produktion av el och värme gäller fördelningen av förbrukade bränslen på accisfri användning för elproduktion och accispliktig användning för värmeproduktion. Frågorna gäller definitionen av kombinerad produktionsanläggning samt definitionen och mätningen av den värme som accisen baserar sig på.

I syfte att illustrera de problem som sammanhänger med kombinerad produktion skall i det följande ges en mer ingående beskrivning av en anläggning för kombinerad produktion av el och värme och beskattningen av denna. Eftersom det i praktiken har visat sig svårt att diskutera denna fråga i exakta termer, har de centrala termer som används i denna framställning definierats på följande sätt:

— ed kondenskraftverk avses ett ångkraftverk som uteslutande producerar el. Efter det att elströmmen har producerats leds överloppsvärmen ut i vattendrag som s.k. kondensvärme, vilken inte utnyttjas som samhällsfjärrvärme eller industriprocessvärme. Den värme som kraftverket producerar används uteslutande

för kraftverkets behov.

— ed totalvärme avses värme (färsånga) som produceras med bränslen (naturgas, torv, trä, olja, stenkol e.dyl.) som används i kraftverkets panna.

— ed elproduktionsvärme avses den del av totalvärmen som utnyttjas för elproduktion i kraftverket och i fråga om vilken de bränslen som används i produktionen inte påförs accis.

— ed värme för egen användning avses värme som används för kraftverkets behov, t.ex. uppvärmning av kraftverkslokaler, förbränningsluft eller matarvatten.

— ed den värme som accisen baseras på (VAB-värme) avses den del av totalvärmen i fråga om vilken accis skall betalas för bränslen som används i produktionen.

Färsånga som framställs i en kraftverkspanna leds in i en turbin för produktion av el, och den ånga som leds ut från turbinen utnyttjas t.ex. som fjärrvärme eller som processånga inom industrin i stället för kondensvärme.

En central fråga i anslutning till beskattningen av kombinerad produktion gäller vad som avses med den i 10 § använda definitionen "betalas accis på de bränslen som används för produktion av värme", eller med andra ord hur VAB-värme definieras och i vilket skede av processen den skall mätas. Ett praktiskt problem i anslutning till detta är frågan om anläggningens värme för egen användning skall tas i beaktande vid beräkningen av VAB-värme. I denna fråga har beskattnings- och deklarationspraxis varierat på grund av produktionsprocessernas ytterst komplexa natur och de situationer där värmemätningen utförs. Värme för egen användning har således i praktiken inte alltid tagits i beaktande vid beräkningen av en kombinerad produktionsanläggning VAB-värme. En grundläggande orsak till de problem som förekommer i praxis och även i lagstiftningen är att det i fråga om olika kraftverkstyper finns olika behov av värmemätning och olika förutsättningar för detta. Svårigheterna accentueras speciellt i fråga om industrianläggningar där energiproduktionen och den egentliga produktionsprocessen utgör en komplicerad helhet. I vissa kraftverkstyper förekommer

inga mätningar alls, och i andra fall kan mätningar, antingen av kostnadsskäl eller av tekniska orsaker, inte utföras på de ställen som myndigheterna förutsätter.

Med tanke på beskattningens funktion är det viktigt att det görs en så tydlig gränsdragning som möjligt när det gäller frågan om värmen skall anses utgöra en del av användningsobjektets accisfria elproduktion eller en del av VAB-värmen, och i vilket skede av processen VAB-värmen skall mätas.

I viss mån har det även rått oklarhet i fråga om den beskattningsmässiga behandlingen av en kombinerad produktionsanläggning i exceptionella energiproduktionssituationer, t.ex. sådana situationer där bränsle används för att upprätthålla produktionsberedskap eller för produktion av enbart kondensel eller enbart värme.

Termen "verkningsgrad" som används i 10 § har konstaterats leda till missförstånd och vara vilseledande, eftersom verkningsgrad i allmänhet avser ett kraftverks produktionseffektivitet. I denna lag har ordet "verkningsgrad" använts som en kalkylanvisning för beräkning av accisen och inte för att ange den egentliga verkningsgraden. I en kalkylanvisning är det lämpligare att använda termen "koefficient".

Gradering av elaccisen

Ett problem i samband med graderingen av elaccisen som i praktiken har visat sig vara svårlöst är sådana situationer där ett industriföretag eller ett företag som hör till samma elanslutning utövar en verksamhet som inte hör till den lägre accisklassen. Problemet beror delvis på den nuvarande bestämmelsens ovillkorliga krav på separat mätning av förbrukningen av el i accisklass I och II. Problemet accentueras i situationer där förbrukningen av el i accisklass I är av ytterst ringa omfattning i ett företag som i och för sig klart utövar industriverksamhet. Förbrukning i accisklass I gäller vanligen sådana stödfunktioner i anslutning till ett industriföretags normala verksamhet som är av ringa omfattning och som, om de utövades självständigt, inte skulle utgöra industri enligt denna lag. Sådana

elförbrukningsobjekt är t.ex. personalmatsalar, fabriksbutiker och personalbostäder.

Det ovillkorliga kravet på mätning av elförbrukningen intogs i lagen för att garantera en möjligast tydlig genomföring och granskning av leveranser av el med lägre accis. Till denna del har lagens syfte förverkligats väl, eftersom företagen för att erhålla denna skatteförmån har börjat genomföra separata mätningar av olika förbrukningsobjekt. Lagens ovillkorliga krav på mätning och dess strikta industridefinition har i vissa fall lett till att all el som ett företag förbrukar har påförts accis enligt accisklass I. Tilläggs-mätningar är inte möjliga att genomföra i alla praktiska situationer, och i en del av fallen är användningen i accisklass I av ringa omfattning eller möjlig att uppskatta tillförlitligt på annat sätt, varför kravet på tilläggs-mätning inte är ändamålsenligt för någon. Bestämmelserna om gradering av accisen bör ändras så att de bättre motsvarar olika praktiska situationer.

Stöd i anslutning till energibeskattningen

Stöden i anslutning till energibeskattningen är en del av ett tämligen omfattande sakkomplex, där det gäller att samtidigt lösa å ena sidan frågor av energi-, miljö- och skattepolitisk natur och frågor som gäller gemenskapens regler om statligt stöd, samt å andra sidan komplicerade tekniska frågor om definitioner och sättet för beskattningens genomförande.

Mer detaljerade bestämmelser om energiaccisstöd ingår i 8 § samt 8 a och 8 b § lagen om accis på elström och vissa bränslen. Av dessa är 8 § en grundläggande bestämmelse om stöd, medan 8 a och 8 b § innehåller en utvidgning av stödet till nya fall.

Bestämmelser om stöd till små kraftverk ingår i 8 §. I 8 a § föreskrivs om stöd för el som produceras med ved och träbaserade bränslen i andra fall än de som avses i 8 § samt om stöd för produktion av el med avgaser från metallurgiska processer. I 8 a § avsett stöd betalas förutom för el som levererats till ett elnät även för el som

elproducenten själv använder. I 8 b § föreskrivs om stöd till energiintensiva företag.

De bestämmelser i den ikraftvarande lagstiftningen som gäller stöd för el producerad med förnybar energi är inte helt heltäckande och aktuella, eftersom vissa förnybara bränslen för produktion av el inte omfattas av stödet. Till dessa bränslen hör bl.a. återanvändningsbränsle och biogas.

Det finns goda möjligheter för ökad användning av återanvändningsbränslen. Statsrådet har den 14 augusti 2002 med stöd av avfallslagen godkänt en reviderad riksomfattande avfallsplan där en av de föreslagna åtgärderna gäller en ökning av användningen av återanvändningsbränslen i energiproduktionen.

Användningen av återanvändningsbränslen uppgick år 2000 till uppskattningsvis cirka 250 00 ton per år. I energimängd motsvarar detta cirka 1 terawattimme per år. I denna siffra ingår återanvändningsbränsle som framställts från byggnadsrivningsträ, företagsförpackningsavfall och torrfraktion av hushållsavfall. Återanvändningsbränsle består inte helt och hållet av biomassa. Biomassans andel utgör i genomsnitt 60 procent av återanvändningsbränslets energiinnehåll. Mängden el som produceras med återanvändningsbränsle har inte statistikförts, men teoretiskt räknat skulle den kunna användas för produktion av cirka 0,1—0,2 terawattimmar el. Fram till år 2010 uppskattas mängden återanvändningsbränsle ökat upp till femfaldigt. Användningen av återanvändningsbränsle uppskattas år 2010 motsvara cirka 6 procent av den tillbruksstående bioenergin och 1,5 procent av vårt lands primärenergiförbrukning.

Produktionen av el från avfallsbaserat återanvändningsbränsle sker vanligen i samhälls- och industrikraftverk som använder fasta bränslen. I torv- och veddrivna kraftverk kan även fast återanvändningsbränsle förbrännas i blandningar. För närvarande finns det fem storanvändare av återanvändningsbränsle, och år 2010 räknar man med att det skall finnas ytterligare 10 medelstora och 5 små användare. Dessutom finns det några värmeproducenter som använder

återanvändningsbränslen.

Framställningen och användningen av återanvändningsbränslen medför tilläggskostnader för aktörerna. T.ex. för en produktionsanläggning för framställning av 100 000 ton återanvändningsbränsle per år uppgår investeringskostnaderna till 8—12 miljoner euro i fråga om en anläggning för hantering av industri- och handelsavfall, och till 20—25 miljoner euro för en anläggning för hantering av hushållsavfall. Motsvarande nyinvestering i en anläggning för förgasning av återanvändningsbränsle som använder 100 000 ton per år uppgår till cirka 65 miljoner euro, och till cirka 30 miljoner euro för ett gasverk i anslutning till en befintlig kolpanna. Enligt förhandsutredningar skulle de sammanlagda tillverknings- och användningskostnaderna för återanvändningsbränsle i form av s.k. hanteringsavgift uppgå till 50—150 euro per ton, väsentligen beroende på anläggningens storleksklass samt möjligheten att använda fri fjärrvärmelast. Med

återanvändningsbränsle föreslås jämföras produktgas som framställts från avfall på termisk väg.

Av likvärdighetsskäl bör biomassabaserat återanvändningsbränsle i likhet med andra förnybara energikällor beviljas accisstöd.

Eftersom återanvändningsbränslets biomassa utgör endast 60 procent av dess energiinnehåll, föreslås även stödbeloppet vara cirka 60 procent av stödet för vedproducerad el, dvs. 0,25 cent per kilowattimme.

Biogas uppstår huvudsakligen på avstjälningsplatser. På de största avstjälningsplatserna finns möjligheter till ett rationellt utnyttjande av biogas för elproduktion. Detta är dock än så länge ovanligt. Med biogas avses förutom gas som tillvaratas på avstjälningsplatser även t.ex. gas som framställs i anläggningar för förruttning av slam eller gödsel. Biogas består så gott som helt och hållet av biomassabaserad energi, och dess huvudkomponent utgörs av metan.

På våra avstjälningsplatser tillvaratas cirka 35 miljoner kubikmeter avfallsgaser (deponigaser) per år. Av detta används cirka hälften vid produktion av el och värme,

medan resten facklas bort i brist på användningsobjekt. Den mängd deponigas som utnyttjas uppgår för närvarande till en energimängd motsvarande cirka 0,2 terawattimmar. I klimatstrategin fram till år 2010 är målet 0,5 terawattimmar från de 50 största avstjälningsplatserna, vilket motsvarar en elproduktion om högst 0,1 terawattimmar per år. Antalet motorkraftverk som använder biobränsle uppgår för närvarande till cirka 10, och år 2010 till uppskattningsvis cirka 30. Biogas bör såsom biomassabaserad energikälla beviljas motsvarande stöd som ved och träbaserade energikällor, dvs. 0,42 cent per kilowattimme.

Ved och träbaserade bränslen består till största delen av bi- och avfallsprodukter från skogsindustrins produktion. Dessa bränslen utnyttjas redan för närvarande i rätt stor utsträckning i energiproduktionen, och beviljas redan nu ett stöd på 0,42 cent per kilowattimme. När det gäller träavfall som framställs av skogsflis i anslutning till skoghyggen befinner sig användningen däremot i utvecklingsskedet. Skogsflis är betydligt dyrare än sådant träbränsle som uppstår vid industriell verksamhet, på grund av kostnaderna för insamling, behandling och transport. Användningen av skogsflis skulle dock kunna ökas avsevärt med tanke på de tillgängliga träresurserna. Den ökning av användningen av biomassa som eftersträvas i programmet för förnybara energikällor baserar sig huvudsakligen på en ökning av produktionen och användningen av skogsflis. I syfte att stärka skogsflisens konkurrenskraft bör den beviljas ett högre stöd än andra träbaserade bränslen.

Vid framställning av produkter inom den kemiska industrin används metoder baserade på energifrisättande kemiska reaktioner. Sådana exotermiska reaktioner utnyttjas inom Finlands kemiska industri i betydande utsträckning vid framställning av kväve- och svaveloxider (kvävedioxid, svaveldioxid och svaveltrioxid). De används bl.a. som råmaterial för gödsel, målarfärger och olika beläggningsämnen. Vid framställning av dessa produkter uppstår rikligt med värme som en biprodukt av reaktionen. Värme som uppstår på en fabrik tillvaratas och utnyttjas i

kraftverk i anslutning till fabriken vid produktion av el samt i form av fjärr- och processvärme.

Eftersom el som produceras med reaktionsvärme från kemiska processer ur miljösynpunkt produceras utan extra utsläpp av koldioxid, och eftersom stöd beviljas för produktion av el med ved och avgaser från metallurgiska processer, är det konsekvent att även el som produceras med reaktionsvärme från kemiska processer hör till området för accisstöd. Av denna anledning föreslås el som produceras med reaktionsvärme från kemiska processer beviljas ett lika stort accisstöd som el som produceras med avgaser från metallurgiska processer, dvs. 0,42 cent per kilowattimme.

I den nuvarande lagstiftningen är stödbeloppet för närvarande kopplat till elaccisklasserna. Denna koppling är inte ändamålsenlig, eftersom det innebär att en ändring av accisnivån leder till en ändring även av stödets belopp, oberoende av om det är befogat eller inte. Detta är ett problem speciellt med avseende på gemenskapens bestämmelser om statligt stöd, enligt vilka stöd skall baseras på tilläggskostnader, och överkompensation i form av stöd inte får förekomma. Därtill skall ändringar av stödbeloppet meddelas kommissionen, vars godkännande krävs för utbetalning av ändrat stöd. Av dessa anledningar är det ändamålsenligt att göra en åtskillnad mellan stödbeloppet och accisbeloppet.

Återbäring av accis till energiintensiv industri

Industriföretag anskaffar numera allt oftare fjärr- eller processvärme från utomstående leverantörer. En orsak till detta har varit att företagen har effektiviserat sina verksamheter t.ex. genom att lägga ut sådan energiproduktion som tidigare utförts av dem själva. Enligt den nuvarande lagstiftningen kan företagen i dylika fall inte vid återbäring av accis till energiintensiv industri beakta den energiaccis som betalats för produktion av den värme som företaget har köpt. Detta beror på att företaget i sin stödkalkyl endast kan beakta antingen den accis som företaget självt har betalat på el, stenkol, torv samt lätt

och tung brännolja, eller den accis som ingår i inköpspriset för ifrågavarande produkter. Eftersom värme som produkt inte påförs accis, kan inte heller däri ingående accis beaktas vid beräkning av stöd. Accisen för det bränsle som använts vid produktionen av värmen kan ha betalats långt tidigare i leveranskedjan. Arrangemanget omfattar ofta tre parter: köparen, värmeproducenten samt den accisskyldige som har betalat bränsleacciserna.

Det viktigaste skälet till att man stannade för en lösning enligt vilken köpvärmeaccisen inte kan beaktas i stödkalkylen var svårigheten att i en köpvärmesituation utreda det accisbelopp som ingår i köpvärmen. Detta beror på den ytterst komplicerade naturen hos värmeproduktionen och -överföringen samt de avtalsarrangemang som gäller köp av värme. I en köpvärmesituation skulle stödsökanden vid upprättandet av sin accisåterbäringsansökan vara tvungen att förlita sig på andras uppgifter om betald accis. Om värmeproducentens eller någon annans bränslebeskattning ändras, innebär det även krav på motsvarande ändring av stödbeslutet för det företag som har köpt värmen och erhållit stöd. I ytterlighetsfall skulle detta kunna leda till återkrävning av stödet. Å andra sidan är det nuvarande läget, där rätten till stöd beror på vem som äger kraftverket, inte tillfredsställande.

2. Propositionens mål och de föreslagna ändringarna

2.1. Mål

Ett mål för den nationella klimatstrategin, som ingår i statsrådets redogörelse till riksdagen av den 27 mars 2001, är att minska koldioxidutsläppen. Enligt klimatstrategin skall målet uppnås med hjälp av bl.a. energisparprogrammet och programmet för främjande av förnyelsebara energikällor. Vissa av energisektorns utsläppsmål förverkligas i främsta hand genom styrning av framtida elproduktionsbeslut mot produktionsformer som medför mindre utsläpp. I klimatstrategin konstateras att beskattningen kan användas för styrning av bränslevalen i riktning mot energikällor som

förorsakar mindre koldioxidutsläpp samt för att stävja tillväxten i energiförbrukningen och för att styra avfallshanteringen i mer klimatanpassad riktning. I fråga om förnybara energikällor förutsätts att accisstödet utsträcks till att omfatta alla förnybara energikällor vid elproduktionen, med beaktande av Europeiska kommissionens inställning.

Europeiska gemenskapen har antagit ett flertal handlingsplaner och akter om främjande av användningen av förnybara energikällor, varav de viktigaste är Europeiska parlamentets och rådets direktiv om främjande av el producerad från förnybara energikällor på den inre marknaden för el (2001/77/EG), kommissionens vitbok om förnybara energikällor (KOM(97) 599 slutlig), kommissionens grönbok "Mot en europeisk strategi för trygg energiförsörjning" (KOM(2000) 769 slutlig), samt kommissionens förslag till direktiv om främjande av kombinerad produktion (KOM(2002) 415 slutlig). Även i förslaget till rådets direktiv om en omstrukturering av gemenskapens regelverk för beskattning av energiprodukter (KOM(97) 30 slutlig) föreslås bl.a. att medlemsstaterna till producenterna skall kunna återbetala hela eller delar av den skatt som betalats av konsumenten på el producerad från förnybara energikällor.

Målet är att utvidga stödet för el som produceras med förnybara energikällor, samt att förbättra konkurrenskraften hos kombinerad produktion av el och värme. Syftet är att bidra till att utveckla energibeskattningen i enlighet med riktlinjerna i den nationella klimatstrategin och programmet för främjande av förnybara energikällor. Propositionens mål är även att förbättra den nuvarande lagstiftningens funktion genom preciseringar av teknisk natur och att förbättra samstämmigheten mellan olika bestämmelser. Accisens grundstruktur och de nuvarande stöden föreslås förbli oförändrade.

Accishöjningen innebär förutom främjande av miljömålsättningen även ett delvis förverkligande av regeringens mål att förskjuta beskattningens tyngdpunkt från

beskattning av arbete till miljö- och konsumtionsbeskattning. Accisen på energiprodukter föreslås höjas även av statsekonomiska skäl, i syfte att balansera budgetunderskottet.

2.2. De viktigaste förslagen

Accishöjningar och accisintäkter

I propositionen föreslås en höjning av accisen på olika bränslen och elström, vilken med beaktande av den föreslagna

utvidgningen av stödsystemet uppskattas öka statens accisintäkter med cirka 126 miljoner euro beräknat på 2003 års förbrukning. Detta skulle innebära en genomsnittlig accishöjning på 5,2 procent. Accishöjningen föreslås genomföras så att den koldioxidaccisnivå som används som basis för beräkning av tilläggsaccisen höjs från 17,16 euro till 18,05 euro per koldioxidton. Därtill bör grundaccisen på flytande bränslen och tallolja höjas med motsvarande procent. Accisnivåerna föreslås ändras på följande sätt:

	2002		2003	
	grundaccis	tilläggsaccis	grundaccis	tilläggsaccis
Motorbensin cent/l	51,19	4,02	53,85	4,23
Dieselolja cent/l	25,50	4,52	26,83	4,76
Lätt brännolja cent/l	1,83	4,54	1,93	4,78
Tung brännolja	—	5,40	—	5,68
El				
— accisklass I	—	0,69	—	0,73
— accisklass II	—	0,42	—	0,44
Stenkol euro/t	—	41,37	—	43,52
Bräntorv euro/MWh	—	1,51	—	1,59
Naturgas cent/nm ³	—	1,73	—	1,82
Tallolja cent/kg	5,40	—	5,68	—

De föreslagna accishöjningarna är inte jämnt 5,2 procent för alla produkters del, eftersom acciserna måste avrundas till närmaste hundraedels cent i accistabellen. I syfte att bibehålla miljögraderingen av trafikbränslekvaliteterna föreslås accishöjningen gälla samtliga motorbensin- och dieselolejekvaliteter.

I fråga om påförande av accis på flytande bränslen föreslås förutom accistabelländringar även ändringar av samma innehåll som de ändringar som föreslås i lagen om accis på elström och vissa bränslen. Till dessa ändringar hör bestämmelser om ändring av beskattningen av kombinerad produktion samt en precisering av bestämmelsen om accisfri användning av bränslen för produktion av el.

Beskattning av kombinerad produktion av el och värme

Den viktigaste ändringen i beskattningen av kombinerad produktion av el och värme gäller definitionen av den värme som accisen baserar sig på. I propositionen föreslås en precisering av bestämmelserna i lagen om accis på elström och vissa bränslen, enligt vilken den värme som accisen baserar sig på definieras som den värme som överförs till fjärrvärmenät eller industriella processågnät. Enligt förslaget skall resten av den värme som producerats i anläggningen anses ha använts för elproduktion.

Värme för kraftverkets egen användning utgör enligt den föreslagna ändringen inte

längre VAB-värme i fråga om vilken accis skall betalas för de bränslen som används för att producera värmen. Till kraftverkets värmeförbrukning föreslås höra bl.a. uppvärmning av byggnader, kraftverksförlust samt föruppvärmning av matarvatten och förbränningsluft i anslutning till kraftverksbyggnadens och kraftverkets funktion. Även bränslehantering, uppvärmning och torkning samt värmeförbrukning i avdunstningsanläggningar i anslutning till sodapannor föreslås utgöra del av ett kraftverks värmeförbrukning.

Påföringen av accis på bränslen som används för produktion av värme baserar sig på uppmätta värmemängder. Värmemätningen förelås i allmänhet utföras vid överlåtelse av värme till fjärrvärmenät eller industriella processågnät. Om värmemätningen t.ex. av tekniska orsaker inte går att utföra på det angivna sättet, föreslås VAB-värmemätningen kunna utföras så att man på kraftverket uppmäter mängden producerad ånga och därifrån drar av de värmeförbrukningsmängder som enligt definitionen inte hör till VAB-värmen.

Den i 10 § använda definitionen "verkningsgrad om 100 procent" föreslås ersättas med uttrycket "koefficient". Ett koefficientvärde om 1,0 föreslås motsvara en verkningsgrad om 100 procent. Den bränslemängd som påförs accis vid kombinerad produktion föreslås vid behov kunna ökas eller minskas genom ändring av koefficienten. Om koefficienten höjs till ett värde över 1,0 innebär det en ökning av den

bränslemängd som påförs accis, och om koefficienten sänks under 1,0 innebär det en minskning av bränslemängden. Eftersom ett av syftena med denna proposition är att förbättra konkurrenskraften även för kombinerad produktion av värme och el, föreslås att koefficienten ges ett värde om 0,9. Den föreslagna ändringen innebär en lindring av beskattningen av kombinerad produktion med tio procent jämfört med nuläget.

Gradering av accisen

För att lösa vissa problem som förekommit i anslutning till graderingen av accisen i accisklass I och II föreslås en ändring av definitionen av industri i 2 § 8 punkten lagen om accis på elström och vissa bränslen. Enligt den föreslagna ändringen jämföras med industri även utövande av sådan till industrin icke hörande stödverksamhet av ringa omfattning som utövas vid det industribedrivande företags produktionsställe och som huvudsakligen hänför sig till företagets egen industriella produktion. Sådana stödfunktioner föreslås jämföras med industri, och elförbrukningen inom dessa funktioner föreslås inte behöva uppmätas separat. Till sådana stödfunktioner föreslås höra t.ex. personalmatsalar och fabriksbutiker. En ytterligare förutsättning för tillämpning av den lägre accisklassen är att funktionerna i fråga utövas på produktionsstället.

För att undvika missbruk föreslås att i bestämmelsen intas ett krav på att sidoanvändningen skall vara av ringa omfattning och att sidofunktionen huvudsakligen skall tjäna den industriella verksamheten. Å andra sidan möjliggör huvudsaklighetskravet även att stödfunktionerna i viss mån kan användas även av sådana som inte hör till företaget. Det i lagen angivna kravet på mätning av el av olika accisklass föreslås dock fortsättningsvis utgöra huvudregeln.

Utvidgning av stödsystemet

I propositionen föreslås att stöden för elproduktion baserad på förnybar energi utvidgas till att gälla även el som produceras med återanvändningsbränsle och biogas. I samma sammanhang föreslås en differentiering av stödet för el som produceras med skogsflis jämfört med stödet för el producerad med andra träbaserade bränslen. Återbäringen för el som produceras med skogsflis föreslås höjas till samma belopp som i fråga om vindkraft, dvs. 0,69 cent per kilowattimme. Accisstöden för elproduktion baserad på de nuvarande förnybara energikällorna vindkraft, vattenkraft, ved och träbaserade bränslen avses bibehållas. Även övriga elproduktionsstöd samt accisåterbäringen till energiintensiva företag avses bibehållas. Därtill föreslås att el som produceras med reaktionsvärme från kemiska processer beviljas motsvarande stöd som el som produceras med avgaser från metallurgiska processer.

Den direkta kopplingen mellan elproduktionsstödet belopp och olika elaccisnivåer föreslås slopas. Därigenom skulle en ändring av accisnivån inte längre påverka stödbeloppet.

Ett av energipolitikens mål är att trygga den inhemska energiproduktionens konkurrenskraft. Eftersom propositionen innehåller förslag om höjt stöd för skogsflis, som konkurrerar med torv, föreslås att gränsen för accisfri användning av torv på motsvarande sätt höjs till 25 000 megawattimmar per år. Det nuvarande förfarandet enligt vilket hela användningen av torv blir accispliktig när den överstiger 15 000 MWh har visat sig vara oändamålsenligt och har förorsakat problem speciellt för små torvanläggningar. För att undanröja detta problem föreslås att accis på torv skall betalas endast till den del användningen överstiger 25 000 megawattimmar per år, vilket föreslås gälla för varje anläggning som använder torv.

Systemet för återbäring av accis till energiintensiva företag föreslås fortsätta i nuvarande form, men preciserat så att även energiaccis som ingår i s.k. köpvärme kan beaktas i återbäringskalkylen. Möjligheten att beakta energiaccis som ingår i köpvärme

vid ansökan om stöd för energiintensiv industri förutsätter bl.a. att olika energiproduktionsarrangemang behandlas neutralt ur konkurrenssynpunkt. Den föreslagna ändringen, som möjliggör att energiaccis som ingår i köpvärme beaktas vid ansökan om stöd till energiintensiv industri, är av betydelse för några företag.

Beaktandet av köpvärme förutsätter att sökanden kan förete en tillförlitlig och fullständig utredning över de accisbelopp som hänför sig till värmen. Om utredning i vissa fall inte är möjlig att förete, kan företaget inte få återbäring för energiaccis som ingår i köpvärme.

I fråga om stödbestämmelserna föreslås en ändring av teknisk natur, så att nuvarande och föreslagna bestämmelser om elproduktionsstöd sammanförs i 8 §, och bestämmelserna om stöd till energiintensiva företag flyttas till 8 a §. Ovan beskrivna slopande av kopplingen mellan stödbelopp och accisnivå samt sammanförandet av stödbestämmelserna i en och samma paragraf innebär även att samtliga stöd kommer att omfattas av återbäringsförfarandet. Samtidigt föreslås vissa tekniska preciseringar av bestämmelserna. De föreslagna ändringarna påverkar inte grunderna för beviljande av stöd.

Precisering av vissa definitioner samt förtydligande av lagens struktur

I propositionen föreslås en ändring av teknisk natur i lagen om accis på elström och vissa bränslen. Ändringens syfte är att förtydliga lagens struktur och precisera vissa bestämmelser och definitioner. Vissa centrala definitioner som anges i lagen, t.ex. elnät, kraftverk, accisskyldighet, accisfrihet samt värme och mätning av värme, har i praktiken visat sig vara oändamålsenliga och svåra att förstå. Definitionerna används i flera av lagens paragrafer om bl.a. accisskyldighet, grunden för påföring av accis, accisfrihet och betalning av stöd. Tillämpningen av dessa bestämmelser försvåras även av de många korshänvisningarna.

3. Propositionens verkningar

3.1. Statsekonomiska verkningar

Accishöjningen innebär en ökning av statens skatteintäkter med 126 miljoner euro på årsnivå, inbegripet ökningen av accisåterbäringar. Med beaktande av den mervärdesskatt som uppbärs i tillägg till accisen beräknas propositionen innebära en total intäktsökning på cirka 145 miljoner euro.

ACCISINTÄKTER (miljoner euro, exkl. återbäringar och stöd)	2001	2002	2003
Motorbensin	1 350	1 363	1 460
Dieselolja	656	666	720
Lätt brännolja	173	176	190
Tung brännolja	49	50	54
El	379	389	432
Stenkol	59	62	69
Bränttorv	15	15	16
Naturgas	25	25	27

För el som produceras med återanvändningsbränsle föreslås ett stöd om 0,25 cent per kilowattimme, och för el som produceras med biogas ett stöd om 0,42 cent per kilowattimme. Enligt de mängder återanvändningsbränsle som uppskattas användas för elproduktion skulle årskostnaderna utgöra cirka 0,5 miljoner euro år 2003. I uppskattningarna ingår delvis även sådana bränslen som redan nu kan omfattas av accisstöd. Även stödet för el som produceras med biogas uppskattas uppgå till 0,5 miljoner euro. Sammanlagt innebär de ovan nämnda stöden till förnybara energikällor en minskning av statens accisintäkter med 1 miljon euro. Den föreslagna höjningen av stödet för el som produceras med skogsflis till 0,69 cent per kilowattimme minskar accisintäkterna med cirka 0,75 miljoner euro. I samma sammanhang föreslås en förbättring av torvens ställning i accishänseende genom att gränsen för accisfri användning höjs från nuvarande 15 000 megawattimmar per år till 25 000 megawattimmar per år. Dessutom föreslås att accis på torv skall betalas endast

för den del som överstiger denna gräns. De föreslagna åtgärderna med avseende på torv skulle innebära en minskning av accisintäkterna med 2 miljoner euro.

Den föreslagna utvidgningen av stödet för elproduktionen till att omfatta även el som produceras med reaktionsvärme från kemiska processer skulle minska accisintäkterna med cirka 1 miljon euro per år.

Den ändring av koefficienten för kalkylering av bränsle för värmeproduktion som föreslås i syfte att främja kombinerad produktion och trygga dess konkurrenskraft uppskattas minska statens accisintäkter med cirka 10 miljoner euro.

Den föreslagna preciseringen av bestämmelserna om systemet för accisåterbäring till energiintensiva företag så att även energiaccis som ingår i köpvärme kan beaktas i återbäringskalkylen leder till en minskning av accisinkomsterna med cirka 2,5 miljoner euro.

3.2. Pris- och kostnadseffekter

De föreslagna ändringarna höjer priserna på trafikbränslen och bränslen som används för värmeproduktion. Även priset på elström stiger.

Ändringar av priserna på trafikbränslen

Om förslaget genomförs höjer det priserna på motorbensin med uppskattningsvis 3,50 cent per liter, dvs. 3,3 procent. Med en genomsnittlig körprestation om 18 000 kilometer per år stiger bränslekostnaderna för ett bensindrivet fordon med 49 euro i året.

Priset på dieselolja stiger uppskattningsvis med 1,92 cent per liter, cirka 2,4 procent. Denna tilläggskostnad gäller dieselolja som används i fordon som inte omfattas av mervärdesbeskattningens inköpsavdragssystem, vilket i praktiken innebär fordon registrerade för privat bruk samt sådana personbilar i företagsbruk som inte omfattas av inköpsavdragssystemet. Med en genomsnittlig körmängd på 18 000 kilometer per år innebär det en tilläggskostnad om 23 euro per fordon.

Tilläggskostnaden för bränsle som används i fordon som omfattas av

mervärdesbeskattningens inköpsavdrag stannar på cirka 1,57 cent per liter, när mervärdesskatten som ingår i anskaffningspriset på dieselolja är avdragsgill i näringsidkarens egen mervärdesbeskattning.

Höjningen av accisen på dieselolja skulle per fordonsgrupp fördela sig på följande sätt:

Fordon	Accishöjning miljoner euro	Andel av höjningen %
Personbilar	6	17
Paketbilar	7	20
Lastbilar	19,5	56
Bussar	2,5	7
Sammanlagt	35	100

Värmeproduktion

För bränslen som används för värmeproduktion skulle priset på lätt brännolja stiga med cirka 1,1 procent, priset på tung brännolja med cirka 1,2 procent och priset på stenkolk med cirka 2,3 procent, priset på naturgas med cirka 0,6 procent och bräntorv med 0,9 procent.

El

Hushållselpriset skulle stiga med 0,7 procent, och hushållens elräkning med cirka 2,40 euro i året. För hus med eluppvärmning beräknas elräkningen stiga med 8,80 euro, och för hus med oljeuppvärmning kan man räkna med en kostnadsökning på cirka 9,10 euro på årsnivå.

Inom industrin stiger elpriset med cirka 0,4 procent.

Accishöjningens inverkan på avkastningen av energiaccis från olika energikällor enligt uppskattad förbrukning 2003.

Produkt	miljoner euro
Motorbensin	70
Dieselolja	35
Lätt brännolja	10
Tung brännolja	3
El	20
Stenkolk	3
Bräntorv	1
Naturgas	2
Utvidgningen av stödsystemet	-18

Accisavkastningen (exklusive mervärdesskatt) uppskattas öka förbrukningssektorsvis på följande sätt med beaktande av utvidgningen av stödsystemet:

Trafik	105
Industri	5
Hushåll och uppvärmning	8
Service och andra	8
Sammanlagt	126

3.3. Energi- och miljöpolitiska verkningar

Den föreslagna höjningen av koldioxidaccisens nivå från nuvarande 17,16 euro till 18,05 euro per koldioxidton gynnar användningen av energikällor med lågt utsläpp vid produktion av värme. Tillsammans med de föreslagna elaccishöjningarna bidrar denna ändring till att dämpa tillväxten av energiförbrukningen. Utvidgningen av systemet för stöd av förnybara energikällor till att omfatta el som produceras med återanvändningsbränslen, biogas och reaktionsvärme från kemiska processer samt höjningen av stödet för skogsflis stärker dessa inhemska lågutsläpps- eller utsläppsfria energikällors konkurrenskraft inom elproduktionen. Stödet för återanvändningsbränslen har även stor betydelse för uppnåendet av avfallshanteringens avfallsanvändningsmål. Den föreslagna höjningen av den nedre gränsen för accisfrihet för torv från 15 000 MWh till 25 000 MWh medför inte någon ökning av torvanvändningen i det stora hela, men gör det lättare att öka användningen i små värmekraftverk där man för att undvika att överskrida accisgränsen har tvingats till en konstlad begränsning av torvanvändningen och i stället använt olja e.dyl.

Den föreslagna ändringen av sättet att beräkna kombinerad produktion av el och värme samt accislindringen på 10 procent förbättrar konkurrensläget för kombinerad produktion i förhållande till separat produktion av el och värme och bidrar därigenom till att trygga ett maximalt utnyttjande av den mer energieffektiva kombinerade produktionen.

3.4. Verkningar i fråga om organisation och personal

Utvidgningen av stödet för förnybara energikällor till att omfatta el som produceras med återanvändningsbränslen och biogas samt beviljandet av förhöjt stöd för skogsflis utökar antalet företag som omfattas av stödsystemet med uppskattningsvis 50. Dessutom blir stödsystemet i sin helhet ansökningsbaserat. För tullverket medför ändringarna ökat arbete i form av behandling och granskning av ansökningar, vilket innebär en arbetsökning motsvarande minst två årsverken. Man strävar att sköta den ökade arbetsmängden med de resurser som tidigare anvisats tullen för energibeskattnings.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet i samarbete med handels- och industriministeriet och Tullstyrelsen.

Riksdagen har i sitt svar på regeringens proposition till lag om ändring av 28 § lagen om accis på elström och vissa bränslen (RSv 175/2001 rd RP 131/2001 rd) förutsatt att det i samband med arbetet på en revidering av energibeskattningen år 2002 utreds om användningen av återvinningsbränsle och biogas i skattehänseende kunde jämföras med användningen av andra förnybara energikällor.

Den av finansministeriet tillsatta arbetsgruppen för översyn av energiaccisen har i en promemoria (Finansministeriets arbetsgruppspromemoria 16/2001) behandlat problem i anslutning till energiaccisen samt vissa frågor av teknisk natur.

5. Andra omständigheter som inverkar på propositionens innehåll

5.1. Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2003 och avses bli behandlad i samband med den.

5.2. Samband med internationella fördrag och förpliktelser

Bestämmelserna i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen begränsar användningen av statliga stöd som ett instrument för den ekonomiska politiken. I artikel 87 i fördraget konstateras att stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vad slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, är oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Kommissionen har dock i flera fall beviljat tillstånd att använda stöd, speciellt om stödet kan motiveras med t.ex. miljöhänsyn.

Kommissionens tillstånd för de stöd som avses i lagen om elaccis och vissa bränslen upphörde vid utgången av år 2001. Även i fråga om i sådan utvidgning av stöd för elproduktion som avses i denna proposition skall anmälan göras hos kommissionen. Stöden kan inte tas i bruk innan kommissionen har gett sitt tillstånd. Beträffande de stöd som för närvarande är i kraft i Finland samt de i propositionen föreslagna utvidgningarna av stöden gjordes anmälan till kommissionen hösten 2001. Anmälan är fortfarande under behandling i kommissionen.

Enligt artikel 88.3 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen skall kommissionen underrättas i så god tid

att den kan yttra sig om alla planer på att vidta eller ändra stödåtgärder. Medlemsstaten i fråga får inte genomföra åtgärden förrän detta förfarande lett till ett slutgiltigt beslut. Om kommissionen finner att stödåtgärderna inte lämpar sig för den inre marknaden, skall medlemsstaten i fråga upphäva stödet och återkräva eventuellt betalt stöd.

Kommissionen har fastställt gemenskapens nya riktlinjer för statligt stöd till skydd för miljön. Riktlinjerna trädde i kraft den 3 februari 2001. I riktlinjerna strävar kommissionen att definiera i vilken utsträckning och på vilka villkor statligt stöd kan behövas för att befrämja miljövärden, utan att stöden har en oproportionerlig inverkan på konkurrensen och den ekonomiska tillväxten. Utgångspunkten för riktlinjerna är att skattestöd skall kunna beviljas för åtgärder som ur miljösynpunkt är klart fördelaktiga, dock så att stöden i regel skall vara tidsbegränsade och degressiva. Än så länge vet man inte vilken praxis kommissionen kommer att följa vid tillämpningen av de nya miljöskyddsriktlinjerna, varför det i detta skede är svårt att bedöma hur kommissionen kommer att förhålla sig till det föreslagna stödsystemet.

De stöd som föreslås i denna proposition kan således börja betalas först efter det att kommissionen har gett sitt tillstånd. Eventuella villkor och tidsbegränsningar i anslutning till tillståndsbeslutet skall beaktas vid betalning av stöd.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Lag om accis på elström och vissa bränslen

2 §. Paragrafen innehåller centrala definitioner som används i denna lag. Definitionen av elnät i 2 § 6 punkten föreslås preciseras i enlighet med nuvarande praxis så att det krävs elmarknadsmyndighetens tillstånd även för ett i denna lag avsett elnät. Till övriga delar motsvarar definitionen den definition som ges i den gällande lagen.

Definitionen av elnät är av synnerligen central betydelse, emedan den för sin del hänför sig till reglerna för accisskyldighet, grunderna för påföring av elaccis samt accisfrihet. Definitionen av elnät påverkar även beviljande av i denna lag avsedda stöd. En grundtanke vid skapandet av det nuvarande elaccissystemet var att elström skall kunna överföras accisfritt i elnätet och att accis skall betalas för el först i det skede då elström överläts till förbrukning i ett elnät dvs. överförs från ett sådant elnät som omfattas av nättinnehavarens tillstånd.

I paragrafens 8 punkt definieras vad som i denna lag avses med industri. Definitionen av industri inverkar t.ex. på vilka aktörer som har rätt att köpa el enligt accisklass II. För att lösa sådana problem som hänför sig till graderingen av accisen i accisklass I och II föreslås att definitionen av industri i 2 § 8 punkten ändras så att med industri även jämföras utövande av sådan till industrin icke hörande stödverksamhet av ringa omfattning som utövas vid det industribedrivande företagets produktionsställe och som huvudsakligen hänför sig till företagets egen industriella produktion. Sådana stödfunktioner föreslås jämföras med industri, och elförbrukningen inom dessa funktioner föreslås inte behöva uppmätas separat. Till sådana stödfunktioner föreslås höra t.ex. personalmatsalar, fabriksbutiker, hälsovårdstjänster, självständiga produktutvecklingsenheter, underhåll, reparations- och städservice, gårdskarlsbostad och biluppvärmningsstolpar. En ytterligare förutsättning är att funktionerna utövas på produktionsstället. Det har inte någon betydelse om stödfunktionen utövas av företaget självt eller av en utomstående företagare. Den föreslagna ändringen innebär att stödfunktioner som ett industriföretag utför självt och sådana som det köper från en utomstående tjänsteleverantör elaccismässigt placeras i samma ställning. För att förhindra missbruk föreslås att i bestämmelsen intas ett krav på att sidanvändningen skall vara av ringa omfattning och att sidofunktionen huvudsakligen skall tjäna den industriella verksamheten. Å andra sidan är huvudsaklighetskravet en flexibel bestämmelse som möjliggör att stödfunktionerna i viss mån kan användas även av sådana som inte hör till företaget. Ett exempel är en situation där industriföretagets personalmatsal används även av matgäster som inte hör till företagets personal. Det i 4 § 2 mom. angivna kravet på mätning av el av olika accisklass föreslås fortsättningsvis utgöra huvudregeln. T.ex. när el levereras till en fastighet som innefattar såväl industri- som serviceföretag, skall industriföretagets el mätas separat från den övriga elförbrukningen i fastigheten.

Annan elförbrukning än den som hör till företagets industri eller stödfunktioner föreslås fortsättningsvis höra till accisklass I. Om ett industriföretag använder el t.ex. för att producera sådana tjänster som inte kan anses utgöra stödfunktion av ringa omfattning, föreslås användningen höra till accisklass I. Dessutom skall elförbrukningen för användningsobjekt i accisklass I och II mätas separat, för att företaget skall ha rätt att köpa el enligt accisklass I. Om separat mätning inte utförs, påförs all el som företaget införskaffar accis enligt accisklass I. Ett exempel på en sådan situation är om företaget på produktionsstället bedriver en reparationsservice som erbjuder tjänster till allmänheten, dvs. konsumenterna. Om t.ex. en fabriksbutik, ett huvudkontor eller en produktutvecklingsenhet är belägen någon annanstans än på produktionsstället, hör den el som förbrukas där fortfarande till accisklass I. Likaledes hör t.ex. el som förbrukas av växthusodlare och i personalbostäder och basstationer för mobiltelefoner fortfarande till accisklass I, och vid behov skall förbrukningen av el i accisklass I och II mätas separat.

Definitionen av kombinerad produktion av el och värme föreslås flyttas från 10 § 2 mom. till en ny 12 punkt i 2 §. Samtidigt föreslås att definitionen preciseras i överensstämmelse med nuvarande praxis så att som kombinerad produktion av el och värme betraktas den produktion av el och värme som utförs under en accisperiod. Den föreslagna ändringen avser att klargöra beskattningen av kombinerade anläggningar i olika produktionssituationer.

Produktionen av el och värme kan under accisperioden ske antingen så att båda produceras separat, eller så att el och värme produceras samtidigt. Om en anläggning under hela accisperioden producerar uteslutande antingen el eller värme, verkställs påföringen av accis på de använda bränslena i enlighet med ifrågavarande produktion, dvs. på samma sätt som för ett kondenskraftverk som producerar uteslutande el eller för ett värmekraftverk som producerar uteslutande värme. Om en anläggning för kombinerad produktion av el och värme under accisperioden delvis

fungerar som kondenskraftverk, anses den värme som matas in i kondensorn fortsättningsvis förbrukas vid produktionen av el, varför den inte betraktas som VAB-värme i fråga om vilken accis skall betalas för bränslena. Om en funktionell helhet består av flera värmeproduktionspannor som bildar en helhet föreslås att dessa vid beskattningen skall betraktas som hörande till en och samma helhet för kombinerad produktion av el och värme, oberoende av om ångproduktionen från alla pannor direkt används för elproduktion eller inte. Som kombinerad produktion föreslås även betraktas produktion av el och värme i ett s.k. kombikraftverk uppbyggt av gas- och ångturbinprocesser.

Definitionen av apparater för egen förbrukning föreslås flyttas till 2 § 13 punkten från nuvarande 6 § 3 mom. Det i den nuvarande bestämmelsen angivna vederbörande ministeriet som bemyndigas att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om apparater för egen förbrukning preciseras att gälla handels- och industriministeriet.

Till paragrafens 14 punkt föreslås fogas en definition av kraftverk. Enligt förslaget avses med kraftverk en på ett visst område fungerande funktionell helhet vars syfte är att producera el och värme för användningen utanför kraftverket. I den nuvarande lagen definieras inte vad som avses med kraftverk. I den lagstiftning som gäller energiacciser är emellertid kraftverk ett centralt begrepp vid accisbeskattningen. Frågan aktualiseras i praktiken t.ex. i sådana situationer där man måste avgöra om nära varandra belägna energiproduktionsenheter vid beskattningen skall betraktas som ett eller flera kraftverk. Detta har betydelse t.ex. vid beskattning av flera nära varandra belägna enheter för kombinerad produktion. Likaledes kan frågan påverka t.ex. beviljande av stöd för små kraftverk i situationer där man måste bedöma vilka inom samma område fungerande enheter som uppfyller förutsättningarna för beviljande av stöd för små kraftverk.

Den föreslagna bestämmelsen avser att definiera de viktigaste kännetecknen på ett kraftverk. Frågan om vilka kraftverk som hör

till en och samma funktionella enhet måste emellertid i praktiken avgöras från fall till fall på grundval av en helhetsbedömning, där utgångspunkten har varit att enheter belägna inom samma område bildar ett enda kraftverk. Om enheter belägna inom samma område är funktionellt självständiga och oberoende av varandra, har enheterna emellertid ansetts utgöra separata kraftverk. Det föreslås att man vid bedömningen av om kraftverksenheter belägna inom samma område skall anses utgöra självständiga funktionella helheter tar i beaktande olika faktorer, bl.a. om enheterna används oberoende av varandra, dvs. är självständiga i funktionellt avseende; om ångpannorna är belägna i olika byggnader, dvs. är fysiskt fristående; om varje enhets ångturbin är kopplad till en egen ångpanna; samt om varje enhet har egna hjälpsystem, dvs. bildar en funktionell helhet.

I paragrafens 15 punkt definieras återanvändningsbränsle.

Med återanvändningsbränsle avses sådant av brännbart, torrt, fast och på uppkomstplatsen sorterat samhälls- och företagsavfall genom mekanisk behandling framställt bränsle, vars egenskaper är kända. Vid tillverkningen av återanvändningsbränsle separeras användbart råmaterial och problemavfall. Återanvändningsbränsle består i regel av byggnadsrivningsträ, papper, papp, företagsförpackningsavfall och plaster. I viss mån framställs återanvändningsbränsle även från torrfraktionen i hushållsavfall. Varken i Finland eller på andra håll i Europa finns det några tillförlitliga metoder för att under industriella förhållanden mäta uppbyggnaden av fasta återanvändningsbränslen som framställs från avfall. Enligt de mätningar som har gjorts av återanvändningsbränslets uppbyggnad har hushållsbaserade återanvändningsbränslen en plastandel om cirka 20 viktprocent medan handels- och industriförpackningsbaserade bränslen en plastandel om cirka 35 viktprocent. Resten utgörs av biomassafraktion, som motsvarar 50—60 procent av energiinnehållet. Återanvändningsbränslets kvalitet regleras bl.a. i SFS-standarderna om säkerställande av återanvändningsbränslets förbränningsegenskaper. Än så länge finns

dock inga definitioner eller metoder för mätning av andelen biomassa.

Med återanvändningsbränsle jämföras termisk gas eller s.k. produktgas. I stenkolspannor kan vid sidan av blandningsförbränning även användas återanvändningsbränslen med hjälp av förgasningsteknik, dvs. termisk gas som genom en termisk förgasningsprocess har tillverkats av avfalls- och återanvändningsbränsle som huvudsakligen består av biomassa. Huvudkomponenterna i termiskt tillverkad gas är kväve, kolmonoxid, koldioxid och väte. Avfallsplaster bryts vanligen inte ner genom en förruttelseprocess, men vid termisk förgasning fås de med i produktgasen. Produktgasen renas från sot och gasformiga orenheter, och den rena produktgasen förbränns i en kolpanna; på detta sätt kan man ersätta 10–30 procent av förbränningen av kol. För närvarande finns endast en användare av termisk gas, men antalet användare uppskattas ha ökat till 3–7 år 2010.

I paragrafens 16 punkt definieras biogas. Med biogas avses en energihaltig gasblandning som uppstår ur kolhaltiga material som resultat av en biologisk förruttelseprocess i syrefritt tillstånd och en temperatur på under 100° C. I praktiken uppstår biogas till största delen på avstjälningsplatser i samband med förruttning av organiskt avfall. På avstjälningsplatser är det obligatoriskt att tillvarata avfallsgas, och gasen kan användas som bränsle. Med biogas avses utöver sådan gas som tillvaratas på avstjälningsplatser även sådan gas som framställts i bioreaktorer genom förruttning av slam eller dynga e.dyl. Biogas som tillvaratas på avstjälningsplatser eller i bioreaktorer står för närmare 100 procent av all biomassabaserad energi. Huvudkomponenten i dessa gaser är metan. Dess halt och därigenom även dess värmevärde är dock avsevärt lägre än värmevärdet för kommersiell naturgas.

I paragrafens 17 punkt föreslås intas en definition av skogsflis som berättigar till stöd. Med skogsflis avses flis framställt av trädrester som uppstår i skogen i samband med hyggen. För tillverkning av flis kan

användas trädrester (trädtoppar, grenar, barr, löv, stubbar, rötter o.dyl.) som fås ur skogen. Skogsflis kan framställas i skogen, vid en terminal eller på en fabrik. Som råmaterial för skogsflis kan således inte användas ved och träbaserade bränslen (t.ex. grenar eller annat träbaserat råmaterial från barkningsanläggningar) som uppstår som bi- och avfallsprodukter inom skogindustrins träförädlingsprocesser. Stamved och massaved kan i regel inte ingå som råmaterial i flis som berättigar till förhöjt stöd. Syftet med den föreslagna begränsningen är att förhindra att stamved eller massaved som annars utnyttjas inom skogindustrin och uppfyller dess kvalitetskrav används för tillverkning av flis, och att trä som omfattas av lägre stöd anmäls som skogsflis.

5 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om elaccisskyldighet. I 2 mom. föreskrivs om vissa undantag från elaccisskyldighet samt om elaccisfrihet i vissa fall. Momentet föreslås preciseras så att där endast föreskrivs om elaccisskyldighet. Enligt förslaget gäller skyldighet att betala accis inte den som producerar el i ett transportmedel för fordonets egna behov, eller den som producerar el i en generator vars effekt är under två megavoltampere om el inte överförs till ett elnät. Detta motsvarar den gällande bestämmelsen. El som produceras i sådana situationer föreslås på motsvarande sätt vara elaccisfri.

6 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om grunderna för påföring av accis. I 3 mom. föreslås föreskrivas om elproducenters skyldighet att avge accisdeklaration separat för varje kraftverk. På elproducenter tillämpas enligt huvudregeln i 9 § 3 mom. de bestämmelser i lagen om påförande av accis som gäller registrerade näringsidkare, med undantag för de bestämmelser som gäller tillstånds- och säkerhetsförfarande. Registrerade näringsidkare skall avge accisdeklaration för varje accisperiod senast därpåföljande månads 18 dag. Vid tillämpningen av denna bestämmelse har det i vissa fall varit oklart om en elproducent skall avge accisdeklaration separat för varje kraftverk. För förrättandet och övervakningen av beskattningen av

elproducenter behövs i praktiken uppgifter separat för varje kraftverk. Detta gäller speciellt i fråga om kombinerad produktion, där fördelningen av bränslen mellan el och värme måste göras separat för varje kraftverksenhet. Dessutom gäller den föreslagna accisfriheten för el som förbrukas i apparater för egen förbrukning separat för varje kraftverk. Bestämmelsen om accisdeklaration föreslås preciseras så att den motsvarar nuvarande praxis, så att elproducenter skall avge accisdeklaration separat för varje kraftverk.

Den i 6 § 3 mom. angivna anvisningen för kalkylering av den elmängd som elproducenten producerat föreslås slopas såsom varande onödig. Den föreslås ersättas av den bestämmelse om accisfrihet för el som förbrukas i apparater för egen förbrukning som föreslås intas i 7 § 5 punkten och den nuvarande bestämmelsen i 7 § om accisfrihet för el som en elproducent har överfört till ett elnät. Efter den föreslagna ändringen påförs accis i praktiken på samma mängd som för närvarande. Den föreslagna ändringen undanröjer även det missförhållandet att accis i vissa situationer måste betalas på el som förbrukas i apparater för egen förbrukning. Ändringen ersätter även bestämmelsen i 5 § 2 mom. om accisfrihet för el som produceras och förbrukas i små kraftverk. Även definitionen på apparater för egen förbrukning föreslås flyttas till 2 § 13 punkten.

7 §. Det föreslås att alla bestämmelser om elaccisfrihet sammanförs i denna paragraf. Samtidigt föreslås en precisering av bestämmelsen i 7 § 1 punkten. I paragrafens nuvarande 1 punkt föreskrivs om accisfrihet för el som en nätinnehavare överför till en annan nätinnehavare. Å andra sidan föreskrivs i 2 punkten om accisfrihet för el som en accisskyldig överlåter till ett elnät. Eftersom det i båda fallen är fråga om elaccisfri överlåtelse till elnät, är det ur enhetlighets- och klarhetssynpunkt ändamålsenligt att i båda punkterna använda samma term, dvs. elnät. Detta motsvarar även bättre det allmän systemet för påföring av accis som baserar sig på accisfrihet för överföring av produkter och påföring av accis först i samband med att produkten

överlåts till förbrukning. Punkterna 2—4 föreslås kvarstå oförändrade. Till 5 punkten föreslås även fogas en bestämmelse om accisfrihet för el som förbrukas i apparater för egen förbrukning.

8 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om stöd till små kraftverk, ansökan om stöd, ändringssökande och återbäring.

Paragrafens 1 mom. föreslås ändras så att den innehåller bestämmelser om alla stöd som baserar sig på elproduktion. Momentets 1 och 2 punkt föreslås kvarstå oförändrade. Momentets 3 punkt föreslås gälla enbart stöd för el som produceras med ved och träbaserade bränslen, och föreslås till denna del ersätta den bestämmelse med motsvarande innehåll som ingår i den nuvarande 8 a §. Bestämmelsen om stöd för torv föreslås flyttas från 3 punkten till punkt 7 med oförändrat innehåll.

I ett nytt 1 mom. 4 punkt föreslås föreskrivas om stöd för återanvändningsbränslen och därmed jämställd produktgas. I syfte att täcka tilläggskostnaderna

för återanvändningsbränslen och förbättra deras konkurrenskraft föreslås ett elaccisstöd motsvarande det som beviljas för ved. Stödets storlek föreslås utgöra cirka 60 procent av stödet för el som produceras med ved, dvs. 0,25 cent per kilowattimme, vilket motsvarar det genomsnittliga

biomassainnehållet i återanvändningsbränsleprodukten och vilket således är konsekvent ur miljösynpunkt. Även i direktivet om produktion av elström med förnybara energikällor (2001/77/EG) klassificeras återanvändningsbränslen som förnybara energikällor endast till de delar avfallet är biologiskt nedbrytbart. Dessutom förutsätter gemenskapens bestämmelser om statligt stöd att stödet skall inriktas på rätt sätt och att överstora stöd inte får beviljas. Eftersom produktgas framställs av återanvändningsbränsle och innehåller plaster, är den i kvalitativt hänseende jämförbar med återanvändningsbränsle. Av denna orsak föreslås även produktgasstödet fastställas på samma grunder som återanvändningsbränslestödet till 60 procent av stödet för el som produceras med ved och träbaserade bränslen.

I 5 punkten föreslås föreskrivas om stöd för

biogas. Eftersom biogas helt baserar sig på biomassa, föreslås att stödbeloppet för el som produceras med biogas skall vara detsamma som betalas som stöd för el som produceras med ved och annan förnybar energi, dvs. 0,42 cent per kilowattimme. I praktiken skulle typiska biogaskraftverk i de flesta fall bli utan stöd, eftersom stöd inte betalas för el som produceras i anläggningar på under 2 megavoltampere och inte överförs till ett elnät. I sådana fall behöver det å andra sidan inte heller betalas någon elaccis. Om el överförs till ett elnät, är elproducenten berättigad till stöd, men i så fall blir elströmmen accispliktig.

I 6 punkten föreslås föreskrivs om stöd för skogsflis. För att förbättra skogsflisens konkurrenskraft jämfört med andra träbaserade bränslen föreslås den ges ett lika stort stöd som andra bränslen. Stödet föreslås vara lika stort som stödet för vindkraft, dvs. 0,69 cent per kilowattimme. Enligt den föreslagna bestämmelsen är en förutsättning för erhållande av stöd att den som ansöker om stödet kan förete en tillförlitlig och fullständig utredning om den el som producerats med sådan skogsflis som definieras i denna lag. Flisleveranserna skall bestå uteslutande av sådan skogsflis som berättigar till förhöjt stöd. Det är t.ex. inte möjligt att använda laster med blandat innehåll eller olika träbränsleblandningar. Om träbränslen som berättigar till olika stöd är sammanblandade eller om den som ansöker om stöd inte kan förete en tillförlitlig utredning över kvaliteten på den vid elproduktionen använda flisen, föreslås stödet betalas på hela leveransen enligt den lägre stödnivån. I praktiken betyder detta bl.a. att sökanden föreslås kunna utreda skogsflisens produktions- och inköpskedja samt användning. Enligt den utredning som inhämtats från aktörerna förmår de på ett tillräckligt tillförlitligt sätt särskilja skogsflismängder och olika fliskvaliteter med stöd av den bokföring som de upprätthåller för övervakningen av stödet och accisen.

I 7 och 8 punkten föreslås föreskrivas om stöd för produktion av el med bräntorv respektive avgaser från metallurgiska processer. Punkterna motsvarar till sitt innehåll de gällande definitionerna.

I 9 punkten föreslås föreskrivas om stöd för el som produceras med reaktionsvärme från kemiska processer. Inom den kemiska industrin framställs produkter med användning av metoder som kan indelas i två klasser: exotermisk och endotermisk efter den kemiska reaktionens natur. I en exotermisk reaktion uppstår värme i samband med tillverkningen av en produkt, medan en endotermisk reaktion innebär bindning av värme.

Exotermiska reaktioner utnyttjas inom den finska kemiska industri i betydande utsträckning vid framställning av kväve- och svaveloxider (kvävedioxid, svaveldioxid samt svaveltrioxid). Svavel- och kväveoxider är oorganiska syror som har ett vidsträckt användningsområde, bl.a. som råmaterial för gödsel, målarfärger och olika beläggningsämnen. Vid framställning av sådana produkter uppstår värme som en biprodukt av reaktionen. Den värme som uppstår på fabriken tillvaratas och utnyttjas i kraftverk i anslutning till fabriken vid produktion av el samt i form av fjärr- och processvärme.

Eftersom el som produceras med reaktionsvärme från kemiska processer ur miljösynpunkt produceras utan extra utsläpp av koldioxid, och eftersom stöd beviljas för produktion av el med ved och avgaser från metallurgiska processer, är det konsekvent att även el som produceras med reaktionsvärme från kemiska processer bör höra till området för accisstöd. Av denna anledning föreslås el som produceras med reaktionsvärme från kemiska processer beviljas ett lika stort accisstöd som el som produceras med avgaser från metallurgiska processer, dvs. 0,42 cent per kilowattimme. Eftersom förbränning i sig själv är en kemisk process, gäller det att så noggrant och klart som möjligt definiera vad som i anslutning till accisstöd avses med reaktionsvärme från kemiska processer. Av denna anledning föreslås som ett ytterligare krav för stödet att de produkter som uppstår i själva den kemiska processen används som sådana som försäljningsprodukter eller som råmaterial för vidare framställning.

I 2 mom. föreslås konstateras att stöd inte betalas för sådan el som är accisfri med stöd

av 7 § 5 punkten eller som har producerats på sätt som avses i 5 § 2 mom. Förslaget motsvarar nuvarande praxis.

Bestämmelser om stödets storlek föreslås ingå i 8 § 3 mom. Stödets storlek föreslås i regel utgöra 0,42 cent per kilowattimme. För el som produceras med vindkraft eller skogsflis föreslås emellertid ett förhöjt stöd om 0,69 cent per kilowattimme. För el som produceras med återanvändningsbränsle föreslås beviljas ett sänkt stöd om 0,25 cent per kilowattimme. Samtidigt föreslås att kopplingen mellan stödet och olika elaccisklasser slopas. Detta åtskiljande mellan stödets storlek och accisbeloppet innebär i tekniskt avseende även att stödet inte längre kan genomföras i form av direkt accisfrihet, vilket för närvarande är möjligt i vissa fall. I fråga om samtliga stöd föreslås en övergång till återbäringsförfarande, vilket innebär att samtliga stöd till denna del omfattas av ett enhetligt förfarande. Detta skulle även möjliggöra en bättre uppföljning av stödet än tidigare, vilket även förutsätts enligt gemenskapens bestämmelser om statligt stöd. Dessutom föreslås att stödet i sin helhet betalas enligt det lägsta stödbeloppet i sådana situationer där el produceras genom samtidig användning av olika energikällor, och någon tillförlitlig utredning av användningen inte kan företes.

På samma sätt som i den nuvarande bestämmelsen föreslås i 4 mom. ingå en bestämmelse som bemyndigar handels- och industriministeriet att genom förordning utfärda bestämmelser som fastställer till vilka delar el skall anses ha producerats med sådana energikällor som avses i 1 mom.

Bestämmelser som gäller ansökan om stöd föreslås ingå i 5 mom.

I 6 mom. föreslås ingå bestämmelser om återkrävning av stöd, ändringssökande samt lagstiftning som i övrigt tillämpas på stöden. Tulldistriktet har för närvarande inte möjlighet att själv rätta sina stödbeslut i efterhand, när det konstateras att det utbetalda stödbeloppet är alltför litet. I praktiken förekommer emellertid rätt ofta sådana situationer där det t.ex. i anslutning till accisgranskning konstateras att ett företag har fastställt en alltför liten andel av elströmmen som berättigande till stöd, och

således inte har ansökt om stöd för hela det belopp som företaget hade varit berättigat till. Ur stödmottagarens synpunkt kan det anses vara orättvist att konstaterade fel inte kan korrigeras till företagets fördel. Bestämmelsen föreslås ändras så att på elaccisstöd alltid i tillämpliga delar tillämpas vad som bestäms i lagen om påförande av accis eller med stöd av den om accisrättelse, efterbeskattning, accisförhöjning, bokföringsskyldighet, granskning och skyldighet att lämna uppgifter, sökande av ändring samt vad som i övrigt bestäms om accis.

Vad gäller förfarandet jämföras således stödet med frågor som gäller påföring av accis. Detta möjliggör t.ex. att ett felaktigt stödbeslut kan korrigeras även till stödmottagarens fördel genom rättelse i enlighet med 44 § lagen om påföring av accis. Den föreslagna ändringen klargör samtidigt att de i lagen om påföring av accis föreskrivna gransknings- och uppgiftslämningskyldigheterna samt övriga skyldigheter skall tillämpas även på elaccisstöd. Bestämmelsen motsvarar efter den föreslagna ändringen till denna del bestämmelsen om accisåterbärning till energiintensiva företag. Det innebär att det inte längre behövs några speciella bestämmelser om besvär förfarande, utan även till denna del tillämpas samma förfaranderegler som i fråga om accis.

På accisstöd föreslås tillämpas lagen om tillämpning av vissa av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om statligt stöd (300/2001). Den bestämmelse om tillämpningen av den nämnda lagen som ingår i den nuvarande 8 a § föreslås i anslutning till detta fogas även till 8 § som ett nytt 7 mom.

8 a §. I paragrafen föreslås föreskrivas om partiell återbärning av energiaccis till energiintensiva företag. Paragrafen föreslås ersätta återbäringsbestämmelsen i den nuvarande 8 b §. Systemet för återbärning av accis till energiintensiva företag föreslås fortsätta i nuvarande form.

Paragrafens 1 mom. föreslås emellertid preciseras så att även energiaccis som ingår i s.k. köpvärme kan beaktas i återbäringskalkylen. Möjligheten att beakta

energiaccis som ingår i köpvärme vid ansökan om stöd för energiintensiv industri förutsätter bl.a. att olika energiproduktionsarrangemang behandlas neutralt ur konkurrenssynpunkt.

Beaktande av köpvärme förutsätter att sökanden kan förete en tillförlitlig och fullständig utredning över de accisbelopp som hänför sig till värmen. Den accis som ingår i köpvärmen föreslås fastställas enligt genomsnittet för de acciser som påförts den värmeproducerande anläggningen för accisperioden, dvs. en kalendermånad. Återbäring föreslås inte kunna baseras t.ex. på uppskattning eller på dagsförbrukning av accispliktiga energiprodukter. I fråga om vissa invecklade värmeöverföringskedjor kan det i praktiken vara omöjligt att förete en sådan utredning, vilket innebär att företaget inte kan få återbäring av energiaccis som ingår i köpvärmen. I vissa enkla fall är det å andra sidan möjligt att göra en tillförlitlig utredning av den accis som ingår i köpvärmen. Efter den föreslagna ändringen behandlas värme som ett bolag själv producerar eller köper på samma sätt som när det gäller accisåterbäring till energiintensiva företag.

I 2—4 mom. föreslås vissa preciseringar av teknisk natur.

I 5 mom. föreslås föreskrivas om skyldighet att på stöd som avses i denna paragraf tillämpa lagen om tillämpning av vissa av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om statligt stöd. Bestämmelsen motsvarar den som ingår i 8 § 7 mom.

8 b §. Paragrafen föreslås upphävas, eftersom saken föreslås regleras i 8 a §.

9 §. I paragrafen föreskrivs om registrering som elaccisskyldig och om de bestämmelser i lagen om påföring av accis som tillämpas i fråga om elaccis. Paragrafens 1 mom. föreslås preciseras så att registreringsanmälan skall göras separat för varje anläggning. För förrättandet och övervakningen av beskattningen skall elproducenterna göra en skriftlig anmälan för registrering som accisskyldig till tulldistriktet på den ort där anläggningen är belägen.

10 §. I 1 mom. föreskrivs om påföring av accis på bränslen som används i kombinerad produktion av el och värme. Momentet

föreslås preciseras så att den mängd bränsle som används för värmeproduktion uträknas på basis av den värme som ligger till grund för påföringen av accis, dvs. den värme som överlåtits till förbrukning.

Värme som överlåtits till förbrukning föreslås definieras närmare i det ändrade 2 mom. Värme som överlåtits till förbrukning föreslås baseras på uppmätta värmemängder, varmed avses den värmemängd som överlåtits till industriella processångnät samt fjärrvärmenät. Preciseringen innebär t.ex. att ett kraftverks värme för egen användning inte längre utgör sådan värme på vilken accisen baserar sig, i fråga om vilken accis skall betalas för bränslen som används vid produktionen av värme. Kraftverks värme för egen användning föreslås omfatta bl.a. sådan uppvärmning av byggnader, kraftverksförlust, samt föruppvärmning av matarvatten och förbränningsluft som hänför sig till kraftverksbyggnadens och kraftverkets funktion. Även bränslehantering, uppvärmning och torkning samt värmeförbrukning i avdunstningsanläggningar i anslutning till sodapannor föreslås höra till kraftverkets värmeförbrukning. T.ex. mätning av processvärme skall utföras senast vid processvärmeförbrukningsobjekt i kraftverkets omedelbara närhet eller i början av det rör som leder till förbrukningsobjektet. Om det t.ex. av tekniska orsaker inte är möjligt att mäta värmen på detta sätt, föreslås mätningen av den till förbrukning överlåtna värmen kunna utföras så att man på kraftverket uppmäter mängden producerad ånga och därifrån drar av de värmeförbrukningsmängder som enligt definitionen inte hör till nyttovärme. Som värmevärden för fastställande av ett bränsles energiinnehåll används vanligen effektiva dvs. lägre värmevärden. Bränslets användbara energiinnehåll uttrycks i dessa effektiva värmevärden, vilka även bör läggas till grund för påföringen av accis.

Ordet "verkningsgrad" som används i 1 mom. föreslås ersättas med "koefficient". Ordet "koefficient" passar bättre i denna bestämmelse, som kan betraktas som en kalkylanvisning. Den mängd bränsle som betraktas ha använts för att producera värme

som överlåtits till förbrukning kan vid behov ökas eller minskas genom att ändra värdet på den föreslagna koefficienten. Genom att höja koefficienten till över 1,0 ökas bränslemängden och genom att minska den till under 1,0 minskas även den bränslemängd som påförs accis. Paragrafens 1 mom. föreslås ändras så att accis skall betalas enligt accistabellen på den bränslemängd som erhålls genom att den andel av värmen som överlåtits till förbrukning multipliceras med en koefficient på 0,9.

Enligt 3 mom. anses varje bränsle ha använts i samma proportioner både vid produktionen av värme och vid produktionen av el. Bestämmelsen motsvarar nuvarande praxis.

12 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om accisfrihet för stenkol. I 1 mom. 3 punkten föreskrivs om accisfrihet för stenkol som används för produktion av elström. I vissa enskilda fall har det varit oklart, om det bränsle som används av ett kraftverk är accisfritt, när det är fråga om idriftsättning, urdrifttagning eller upprätthållande av produktionsberedskap. Detta problem har förekommit speciellt i fråga om kondenskraftverk. Bestämmelsen föreslås preciseras så att den motsvarar praxis vid påföring av accis, så att med produktion av elström även avses idriftsättning, urdrifttagning eller upprätthållande av produktionsberedskap för separat elproduktion.

15 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om accis på brännatorv. Enligt det nuvarande 1 mom. är den, som för produktion av värme använder mer än 15 000 megawattimmar brännatorv under ett kalenderår, skyldig att betala accis på hela den använda mängden brännatorv. I vissa fall har det förekommit oklarhet om bestämmelsen avser ett företags enskilda anläggning eller företaget som helhet. Momentet preciseras så att bestämmelsen gäller separata anläggningar. Detta motsvarar även nuvarande praxis vid påföring av accis.

Det nuvarande förfarandet, enligt vilket den använda torven i sin helhet blir accispliktig när den använda mängden överstiger 15 000 MWh, har visat sig vara oändamålsenligt, och har förorsakat problem speciellt för små

torvanläggningar. För att undanröja detta problem föreslås att accis på torv i fråga om anläggningar som använder torv skall betalas endast till den del som den använda torvmängden överstiger den i lagen angivna mängden. För att trygga torvens konkurrenskraft föreslås gränsen för accisfri användning höjas till 25 000 megawattimmar per år.

16 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om grunderna för påföring av accis. Till paragrafen föreslås fogas en bestämmelse om skyldighet att avge accisdeklaration separat för varje anläggning. Bestämmelsen motsvarar nuvarande praxis vid påföring av accis.

17 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om skyldighet för användare av torv och tallolja att registrera sig som accisskyldiga. Paragrafens 1 mom. föreslås preciseras så att registreringsanmälan skall göras separat för varje anläggning.

Den föreslagna bestämmelsen om att accisdeklaration och accisskyldighetsregistrering skall ske separat för varje anläggning överensstämmer med nuvarande praxis och de ändringar som föreslagits i fråga om elaccis.

Som helhet tagna klargör de föreslagna ändringarna av 15, 16 och 17 § att den ovan nämnda gränsen för accisfri användning uttryckligen avser den mängd brännatorv som används av en enskild anläggning under loppet av ett år. Med andra ord skulle ett företag som har flera anläggningar som använder brännatorv, vara accisskyldigt endast för de anläggningar där användningen av brännatorv överstiger 25 000 megawattimmar.

21 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om accisfrihet för naturgas. I 1 mom. 3 punkten föreskrivs accisfrihet för naturgas som används för elproduktion. I vissa enskilda fall har det varit oklart, om det bränsle som används av ett kraftverk är accisfritt, när det är fråga om idriftsättning, urdrifttagning eller upprätthållande av produktionsberedskap. Detta problem har förekommit speciellt i fråga om kondenskraftverk. Bestämmelsen föreslås preciseras så att den motsvarar praxis vid påföring av accis, så att med produktion av elström även avses

idriftsättning, urdrifftagning eller upprätthållande av produktionsberedskap för separat elproduktion.

Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft i början av år 2003. För el som producerats med återanvändningsbränsle, biogas eller skogsflis kan stöd inte betalas förrän kommissionen har gett sitt tillstånd i enlighet med artikel 88.3 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Finland har i december 2001 meddelat kommissionen om de energiaccisystem och därtill hörande accisstöd som för närvarande är i kraft nationellt. Anmälan är under behandling i kommissionen. I samma sammanhang har Finland meddelat kommissionen om de nya förslagen till stöd, så att stöden skall kunna tas i bruk så snabbt som möjligt om detta beslutas även nationellt.

Accistabellbilaga. Accisen för el, stenkolk, torv och naturgas föreslås höjas med 5,2 procent. Den föreslagna höjningen är lika stor som den som föreslås för flytande bränslen.

1.2. Lagen om accis på flytande bränslen

2 §. Paragrafen innehåller centrala definitioner om accis på flytande bränslen. Definitionen av kombinerad produktion av el och värme föreslås flyttas från 10 b § 2 mom. till en ny 14 punkt i 2 § 1 mom. Samtidigt föreslås att definitionen preciseras i överensstämmelse med nuvarande praxis så att som kombinerad produktion av el och värme betraktas produktionen av el och värme som utförs under en accisperiod. Den föreslagna ändringen avser att klargöra beskattningen av kombinerade anläggningar i olika produktionssituationer. Definitionen är identisk med den definition som föreslås ingå i 2 § 12 punkten lagen om accis på elström och vissa bränslen.

9 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om accisfrihet för flytande bränslen. I 5 punkten föreslås en liknande precisering av bestämmelsen om accisfrihet för bränslen som används för att producera el som den som i lagen om accis på elström och vissa

bränslen föreslås i fråga om stenkolk och naturgas. I vissa enskilda fall har det varit oklart, om det bränsle som används av ett kraftverk är accisfritt, när det är fråga om idriftsättning, urdrifftagning eller upprätthållande av produktionsberedskap. Detta problem har förekommit speciellt i fråga om kondenskraftverk. Bestämmelsen föreslås preciseras så att den motsvarar praxis vid påföring av accis, så att den vid produktion av elström även avses idriftsättning, urdrifftagning eller upprätthållande av produktionsberedskap för separat elproduktion.

10 b §. I denna paragraf föreskrivs om påföring av accis på bränslen som används i kombinerad produktion av el och värme. I paragrafen föreslås göras samma ändringar som i 10 § lagen om accis på elström och vissa bränslen.

Paragrafens 1 mom. föreslås preciseras så att den mängd bränsle som används för värmeproduktion uträknas på basis av den värme som ligger till grund för påföringen av accis, dvs. den värme som överlåtits till förbrukning. Värme som överlåtits till förbrukning föreslås definieras närmare i 10 b § 2 mom. Värme som överlåtits till förbrukning föreslås baseras på uppmätta värmemängder, varmed avses den värmemängd som överlåtits till industriella processågnät samt fjärrvärmenät. Ordet "verkningsgrad" som används i 1 mom. föreslås ersättas med "koefficient", och koefficientens värde föreslås vara 0,9.

Enligt 3 mom. anses varje bränsle ha använts i samma proportioner både vid produktionen av värme och vid produktionen av el. Bestämmelsen motsvarar nuvarande praxis.

Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft i början av år 2003.

Accistabellbilaga. Accisen för flytande bränslen föreslås höjas med 5,2 procent. Den föreslagna höjningen är lika stor som den som föreslås för el, stenkolk, torv och naturgas.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslagen

1.

Lag**om ändring av lagen om accis på elström och vissa bränslen**

I enlighet med Riksdagens beslut

upphävs i lagen om accis på elström och vissa bränslen av den 30 december 1996 (1260/1996)

8 b § och mellanrubriken före den,

av dessa den sistnämnda lagrum sådan den lyder i lag 510/1998 och 8 b § i sistnämnda lag och lag 919/2001, och

ändras 2 § 6, 8 och 11 punkten, 5 § 2 mom., 6 § 3 mom., 7 och 8 § samt mellanrubriken före 8 §, 8 a § samt mellanrubriken före 8 a §, 9 § 1 mom., 10 §, 12 § 1 mom. 3 punkten, 15 § 1 mom., 16 §, 17 § 1 mom., 21 § 1 mom. 3 punkten samt den accistabell som utgör bilaga till lagen,

av dessa lagrum 2 § 8 och 11 punkten sådana de lyder i nämnda lag 510/1998, 7 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1261/1997, 8 och 10 § sådana de lyder delvis ändrade i nämnda lag 510/1998, 8 a § sådan den lyder i lag 1593/1994 samt i nämnda lagar 510/1998 och 1261/1997, mellanrubriken före 8 a § sådan den lyder i sistnämnda lag och accistabellen sådan den lyder i nämnda lag 919/2001, samt

fogas till 2 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 510/1998, nya 12—17 punkten som följer:

2 §

I denna lag avses med

6) *elnät* elnät som avses i 3 § 1 punkten elmarknadslagen (386/1995), för vilket elmarknadsmyndigheten har beviljat tillstånd,

8) *industri* brytning av mineraler samt industriell tillverkning och förädling av varor. Med industri jämställs utövande av sådan till industrin icke hörande stödverksamhet av ringa omfattning som utövas vid det industribedrivande företags produktionsställe och som huvudsakligen hänför sig till företagets egen industriella produktion. Med industri jämställs även yrkesmässig växthusodling,

11) *förädlingsvärde* det sammanlagda beloppet av rörelsevinst (-förlust), avskrivningar och värdenedgång samt personalkostnader enligt det bokslut som fastställts för företagets räkenskapsperiod utan sådan accisåterbäring som avses i denna lag,

12) *kombinerad produktion av el och värme* den under en skatteperiod av ett kraftverk

utförda produktionen av el och värme för vidare utnyttjande,

13) *apparater för egen förbrukning* sådana anordningar och aggregat som anläggningen behöver för produktion av el eller el och värme och för upprätthållande av produktionsberedskapen och som behövs för avlägsnande och minskande av de miljöskador som anläggningen orsakar. Genom förordning av handels- och industriministeriet utfärdas närmare föreskrifter om de anordningar och aggregat som hänförs till apparater för egen förbrukning,

14) *kraftverk* en på ett visst område verkande funktionell helhet, vars syfte är att producera el eller el och värme,

15) *återanvändningsbränsle* bränsle med kända egenskaper som framställts genom mekanisk bearbetning av brännbart, torrt, fast samhälls- och företagsavfall som sorterats på uppkomstplatsen; med

återanvändningsbränsle jämställs produktgas som framställts ur avfallsbränsle genom en termisk förgasningsprocess,

16) *biogas* en gasblandning som uppstår ur kolhaltiga material som resultat av en biologisk förruttnelseprocess,

17) *skogsflis* brännflis som framställs i skogen eller vid en terminal eller på en fabrik av trädrester som uppstår i skogen i samband med hyggen, bl.a. trädtoppar, grenar, barr, löv, stubbar och rötter.

5 §

Skyldighet att betala accis på elström och försörjningsberedskapsavgift gäller, utan hinder av 1 mom. 2 punkten, dock inte

- 1) den som producerar el i en generator vars effekt är under två megavoltampere, om el inte överförs till ett elnät,
- 2) den som producerar el på ett fartyg eller tåg eller i en bil eller i något annat transportmedel för transportmedlets egna behov.

6 §

I 5 § 1 mom. 2 punkten avsedd elproducent skall avge accisdeklaration separat för varje kraftverk till tulldistriktet på den ort där anläggningen är belägen.

7 §

Fri från accis och försörjningsberedskapsavgift är elström som

- 1) överförs mellan elnät,
- 2) överläts till ett elnät av en i 5 § 1 mom. 2 eller 4 punkten avsedd accisskyldig,
- 3) överläts till ett område utanför gemenskapen eller levereras till förbrukning i något annat område inom gemenskapen än Finland,
- 4) levereras direkt för att användas inom den eldrivna spårbundna trafiken,
- 5) förbrukas vid produktion av el eller el och värme i ett kraftverks apparat för egen förbrukning.

Stöd för elproduktion

8 §

Rätt att på ansökan få stöd för el som den producerar har den som producerar el

- 1) med vindkraft,
- 2) i ett vattenkraftverk vars nominella effekt är högst en megavoltampere,
- 3) med ved eller träbaserade bränslen,

4) med återanvändningsbränsle,

5) med biogas,

6) med skogsflis,

7) med brännstovv i ett kraftvärmeverk med en nominell effekt på högst 40 megavoltampere,

8) med avgaser från metallurgiska processer,

9) med reaktionsvärme från kemiska processer, så att produkter som uppstår vid kemiska processer används som sådana som försäljningsprodukter eller som råmaterial för vidare framställning.

Stöd betalas inte för el som är accisfri med stöd av 7 § 5 punkten eller som har producerats på sätt som avses i 5 § 2 mom.

Stödbeloppet är 0,42 cent per kilowattimme.

För el som produceras på sätt som avses i 1 mom. 1 och 6 punkten är stödet emellertid 0,69 cent per kilowattimme, och för el som produceras på sätt som avses i 4 punkten 0,25 cent per kilowattimme. Om el produceras samtidigt med olika energikällor som avses i 1 mom., och tillförlitlig utredning av deras användning inte kan företes, betalas stödet i sin helhet enligt det lägsta stödbeloppet.

Handels- och industriministeriet kan genom förordning utfärda närmare bestämmelser om till vilka delar el anses ha producerats med de energikällor som avses i 1 mom.

Ansökan om stöd skall lämnas till tulldistriktet på den ort där kraftverket är beläget. Stöd kan sökas för el som producerats under ett helt kalenderår eller separat för el som producerats under perioden januari juni och el som producerats under perioden juli december. Ansökan om stöd skall göras senast inom sex månader från utgången av ovan avsedd period. Stöd betalas inte, om den mängd elström som ansökan avser understiger 100 megawattimmar.

Om inte något annat bestäms i denna lag, gäller om stödet i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om påförande av accis eller med stöd av den om accisrättelse, efterbeskattning, accisförhöjning, bokföringsskyldighet, granskning och skyldighet att lämna uppgifter, sökande av ändring samt vad som i övrigt bestäms om accis.

På stödet tillämpas dessutom lagen om

tillämpning av vissa av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om statligt stöd (300/2001).

Accisåterbäring för energiintensiva företag

8 a §

När acciser som ett företag under räkenskapsperioden betalt för produkter som avses i denna lag och för lätt och tung brännolja samt acciser som ingått i anskaffningspriset på motsvarande produkter som företaget skaffat under nämnda tid (*beloppet av betalda acciser*) utgör mer än 3,7 procent av företagets förädlingsvärde, har företaget rätt att beträffande den överskjutande delen ansöka att 85 procent av de acciser som betalats för produkterna eller som ingått i anskaffningspriset för dem återbärs (*accisåterbäring*).

Av accisåterbäringen utbetalas dock endast den andel som överstiger 50 000 euro. Accisåterbäringen får vara högst lika stor som beloppet av de acciser som betalats för produkter som avses i denna lag eller som ingått i anskaffningspriset på dessa produkter. Vid beräkningen av beloppet av betalda acciser kan företaget beakta sådana acciser på i detta moment avsedda produkter som ingår i fjärrvärme och processånga som anskaffats av företaget, om det kan förete en tillförlitlig utredning om detta. I köpvärme ingående acciser fastställs på basis av medeltalet av de acciser som ingår i den värmeproducerande anläggningens värmeproduktion under skatteperioden.

Vid beräkningen av det i 1 mom. avsedda beloppet av betalda acciser avdras i 8 § avsett stöd som företaget varit berättigat till under räkenskapsperioden samt sådana accisåterbäringar som avses i 10 a § lagen om accis på flytande bränslen (1472/1994). Om företaget under räkenskapsperioden har överlåtit sådana produkter som avses i denna paragraf, skall sådana acciser som företaget betalt för dessa produkter eller som ingår i dessa produkter inte beaktas vid beräkningen av beloppet av betalda acciser.

Ansökan om accisåterbäring lämnas till tulldistriktet på företagets hemort inom sex månader från utgången av räkenskapsperioden. Finansministeriet kan

genom förordning utfärda närmare bestämmelser om de utredningar som krävs som stöd för ansökan.

Om inte något annat bestäms i denna lag, gäller om återbäring i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om påförande av accis eller med stöd av den om accisrättelse, efterbeskattning, accisförhöjning, bokföringsskyldighet, granskning och skyldighet att lämna uppgifter, sökande om ändring samt vad som i övrigt bestäms om accis. Om företaget till någon annan efter räkenskapsperiodens utgång har överlåtit sådana i denna paragraf avsedda produkter för vilka accis har återburits med stöd av 1 mom., återkrävs accisåterbäringen. Företaget skall utan dröjsmål anmäla om överlåtelsen till tulldistriktet på sin hemort för vidtagande av åtgärder som avses i detta moment.

På stödet tillämpas lagen om tillämpning av vissa av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om statligt stöd.

9 §

En nätinnehavare enligt 5 § 1 mom. 1 punkten skall till tulldistriktet på den ort som enligt handelsregistret är hans hemort göra en skriftlig anmälan för registrering som accisskyldig. Likaså skall en elproducent enligt 5 § 1 mom. 2 punkten göra en motsvarande anmälan till tulldistriktet på den ort där anläggningen är belägen. Anmälan skall göras separat för varje anläggning.

10 §

När elström produceras vid kombinerad produktion av el och värme betalas accis på de bränslen som används för produktion av värme enligt accistabellen på basis av den bränslemängd som erhålls genom att multiplicera den till förbrukning överlåtna värmen med en koefficient på 0,9.

I 1 mom. avsedda bränslen som använts för produktion av värme fastställs på basis av den värme som överlåtits till förbrukning med användning av effektiva värmevärden. Med värme som överlåtits till förbrukning avses den värmemängd som överlåtits från ett kraftverk till ett fjärrvärme- eller processångnät och motsvarande vidare

utnyttjande.

Alla bränslen anses ha använts i samma proportioner både vid produktionen av värme och vid produktionen av el.

12 §

Fritt från accis och försörjningsberedskapsavgift är

3) stenkol som används vid elproduktion och vid idriftsättning, urdrifttagning eller upprätthållande av produktionsberedskap för separat elproduktion.

15 §

Den som för produktion av värme i en anläggning använder mer än 25 000 megawattimmar brännstov under ett kalenderår är skyldig att betala accis enligt accistabellen på den användning av brännstov som överstiger denna mängd.

16 §

Accis på brännstov och tallolja påförs för varje skatteperiod enligt de bestämmelser som är i kraft den dag då brännstov eller tallolja använts för i 15 § avsett ändamål. En

i 15 § avsedd användare skall avge skattedeklaration separat för varje anläggning till tulldistriktet på den ort där anläggningen är belägen. Med skatteperiod avses en kalendermånad.

17 §

En användare enligt 15 § skall till tulldistriktet på den ort där användningen äger rum göra en skriftlig anmälan för registrering som accisskyldig. Anmälan skall göras separat för varje anläggning.

21 §

Fritt från accis och försörjningsberedskapsavgift är naturgas som används

3) vid elproduktion och vid idriftsättning, urdrifttagning eller upprätthållande av produktionsberedskap för separat elproduktion.

Denna lag träder i kraft den 200 . Stöd som avses i 8 och 8 a § kan betalas efter det att Europeiska gemenskapernas kommission har beviljat tillstånd därtill.

ACCISTABELL

Produkt	Produkt-grupp	Grund-accis	Tilläggs-accis	Försörjningsberedskapsavgift
Elström euro/kWh				
— accisklass I	1	—	0,73	0,013
— accisklass II	2	—	0,44	0,013
Stenkol, stenkolsbriketter och fasta bränslen av stenkol euro/t	3	—	43,52	1,18
Bränttorv euro/MWh	4	—	1,59	—
Naturgas, i gasform snt/nm ³	5	—	1,82	0,084
Tallolja snt/kg	6	5,68	—	—

2.

Lag**om accis på flytande bränslen**

I enlighet med Riksdagens beslut

ändras i lagen om accis på flytande bränslen av den 29 december 1994 (1472/1994) 2 § 1 mom. 13 punkten, 9 § 5 punkten, 10 b § samt den accistabell som utgör bilaga till lagen, av dessa lagrum 2 § 1 mom. 13 punkten sådan den lyder i lag 757/2001, 9 § 5 punkten sådan den lyder i lag 1259/1996, 10 b § sådan den lyder i lagarna 921/1997 och 509/1998 samt accistabellen sådan den lyder i lag 918/2001, och *fogas* till 2 § 1 mom., sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 921/1997 och 757/2001 samt i lag 1159/1998, en ny 14 punkt som följer:

2 §

I denna lag avses med

13) *yrkesmässigt fiske* verksamhet vars idkare får sin utkomst eller en väsentlig del av den av fiske och förädling av fångsten så att försäljningsinkomsterna av den nämnda verksamheten (*totalinkomster av fiske*) uppgår till minst 30 procent av det sammanlagda beloppet av fiskarens samtliga totalinkomster av näringsverksamhet, löneinkomster och övriga regelbundna totalinkomster; i fråga om en fiskare som bedriver fiske som delägare i ett bolag eller ett andelslag inräknas även den andel av bolagets eller andelslagets totalinkomster av fiske som fiskaren har rätt till i totalinkomsterna av fiske; i fråga om en fiskare som bedriver fiske i annans tjänst inräknas även de löneinkomster fiskaren får härav i totalinkomsterna av fiske; den som bedriver verksamheten skall vara antecknad i yrkesfiskarregistret, och det fiskefartyg som används för det yrkesmässiga fisket skall vara antecknat i fiskefartygsregistret, så som bestäms i lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik (1139/1994) eller med stöd av den,

14) *kombinerad produktion av el och värme* den under en skatteperiod av ett kraftverk utförda produktionen av el och värme för vidare utnyttjande.

9 §

Förutom vad lagen om påförande av accis stadgar, är följande produkter accisfria:

5) vid elproduktion och vid idriftsättning, urdrifttagning eller upprätthållande av produktionsberedskap för separat elproduktion använda bränslen, med undantag för bränslen som används för ett ändamål som nämns i 5 § 2 mom. lagen om accis på elström och vissa bränslen (1260/1996).

10 b §

När elström produceras vid kombinerad produktion av el och värme betalas accis på de bränslen som används för produktion av värme enligt accistabellen på basis av den bränslemängd som erhålls genom att multiplicera den till förbrukning överlåtna värmen med en koefficient på 0,9.

I 1 mom. avsedda bränslen som använts för produktion av värme fastställs på basis av den värme som överlåtits till förbrukning

med användning av effektiva värmevärden. Alla bränslen anses ha använts i samma proportioner både vid produktionen av värme och vid produktionen av el.
Med värme som överlåtits till förbrukning avses den värmemängd som överlåtits från ett kraftverk till ett fjärrvärme- eller processångnät och motsvarande vidare utnyttjande.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Helsingfors den 17 september 2002

Republikens President

TARJA HALONEN

Finansminister *Sauli Niinistö*

*Bilaga***ACCISTABELL**

Produkt	Produkt- grupp	Grund- accis	Tilläggs- accis	Försörjningsbe- redskapsavgift
Blyfri motorbensin c/l				
— grundkvalitet	1	54,74	4,23	0,68
— reformulerad	2	53,85	4,23	0,68
Blyhaltig motorbensin c/l				
— grundkvalitet	3	62,71	4,23	0,68
— reformulerad	4	61,82	4,23	0,68
Blandning av motorbensin c/l	5			
— grundkvalitet	5	58,72	4,23	0,68
— reformulerad	6	57,84	4,23	0,68
Diesellojla c/l				
— grundkvalitet	7	29,48	4,76	0,35
— svavelfri	8	26,83	4,76	0,35
Lätt brännolja c/l	9	1,93	4,78	0,35
Tung brännolja c/kg	10	—	5,68	0,28

1.

Lag

om ändring av lagen om accis på elström och vissa bränslen

I enlighet med Riksdagens beslut
upphävs i lagen om accis på elström och vissa bränslen av den 30 december 1996 (1260/1996)
8 b § och mellanrubriken före den,
av dessa den sistnämnda lagrum sådan den lyder i lag 510/1998 och 8 b § i sistnämnda lag och
lag 919/2001, och
ändras 2 § 6, 8 och 11 punkten, 5 § 2 mom., 6 § 3 mom., 7 och 8 § samt mellanrubriken före
8 §, 8 a § samt mellanrubriken före 8 a §, 9 § 1 mom., 10 §, 12 § 1 mom. 3 punkten, 15 §
1 mom., 16 §, 17 § 1 mom., 21 § 1 mom. 3 punkten samt den accistabell som utgör bilaga till
lagen,
av dessa lagrum 2 § 8 och 11 punkten sådana de lyder i nämnda lag 510/1998, 7 § sådan den
lyder delvis ändrad i lag 1261/1997, 8 och 10 § sådana de lyder delvis ändrade i nämnda lag
510/1998, 8 a § sådan den lyder i lag 1593/1994 samt i nämnda lagar 510/1998 och
1261/1997, mellanrubriken före 8 a § sådan den lyder i sistnämnda lag och accistabellen sådan
den lyder i nämnda lag 919/2001, samt
fogas till 2 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 510/1998, nya 12—17 punkten som
följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

I denna lag avses med

6) *elnät* elnät som avses avses i 3 § 1 punkten elmarknadslagen (386/1995),

8) *industri* brytning av mineraler samt industriell tillverkning och förädling av varor; med industri jämföras även yrkesmässig växthusodling,

11) *förädlingsvärde* det sammanlagda beloppet av rörelsevinst (-förlust), avskrivningar och värdenedgång samt personalkostnader enligt det bokslut som fastställts för företagets räkenskapsperiod utan sådan accisåterbäring som avses i denna lag.

6) *elnät* elnät som avses i 3 § 1 punkten elmarknadslagen (386/1995), *för vilket elmarknadsmyndigheten har beviljat tillstånd,*

8) *industri* brytning av mineraler samt industriell tillverkning och förädling av varor. *Med industri jämföras utövande av sådan till industrin icke hörande stödverksamhet av ringa omfattning som utövas vid det industribedrivande företagets produktionsställe och som huvudsakligen hänförs till företagets egen industriella produktion.* Med industri jämföras även yrkesmässig växthusodling,

11) *förädlingsvärde* det sammanlagda beloppet av rörelsevinst (-förlust), avskrivningar och värdenedgång samt personalkostnader enligt det bokslut som fastställts för företagets räkenskapsperiod utan sådan accisåterbäring som avses i

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

denna lag,

12) **kombinerad produktion av el och värme** den under en skatteperiod av ett kraftverk utförda produktionen av el och värme för vidare utnyttjande,

13) **apparater för egen förbrukning** sådana anordningar och aggregat som anläggningen behöver för produktion av el eller el och värme och för upprätthållande av produktionsberedskapen och som behövs för avlägsnande och minskande av de miljöskador som anläggningen orsakar. Genom förordning av handels- och industriministeriet utfärdas närmare föreskrifter om de anordningar och aggregat som hänförs till apparater för egen förbrukning,

14) **kraftverk** en på ett visst område verkande funktionell helhet, vars syfte är att producera el eller el och värme,

15) **återanvändningsbränsle** bränsle med kända egenskaper som framställts genom mekanisk bearbetning av brännbart, torrt, fast samhälls- och företagsavfall som sorterats på uppkomstplatsen; med återanvändningsbränsle jämföras produktgas som framställts ur avfallsbränsle genom en termisk förgasningsprocess,

16) **biogas** en gasblandning som uppstår ur kolhaltiga material som resultat av en biologisk förruttnelseprocess,

17) **skogsflis** brännflis som framställs i skogen eller vid en terminal eller på en fabrik av trädrester som uppstår i skogen i samband med hyggen, bl.a. trädtoppar, grenar, barr, löv, stubbar och rötter.

5 §

Utan hinder av vad 1 mom. 2 punkten stadgar skall accis på elström och försörjningsberedskapsavgift dock inte betalas för elström som produceras i generatorer vars effekt är under två megavoltampere och som inte överförs till elnätet. Accis och avgift skall inte betalas för elström som produceras på fartyg, på tåg, i bil eller i något annat transportmedel för dess eget bruk och inte heller för elström som förbrukas i ett kraftverk enligt 8 §.

Skyldighet att betala accis på elström och försörjningsberedskapsavgift gäller, utan hinder av 1 mom. 2 punkten, dock inte

1) den som producerar el i en generator vars effekt är under två megavoltampere, om el inte överförs till ett elnät,

2) den som producerar el på ett fartyg eller tåg eller i en bil eller i något annat transportmedel för transportmedlets egna behov.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Den mängd el som avses i 1 mom. 2 punkten fås genom att man från den totala mängden producerad el som mäts vid en anläggning avdrar den el som behövs vid elproduktionen och upprätthållandet av produktionsberedskapen, dvs. den el som apparater för egen förbrukning förbrukar, samt den uppmätta el som levereras till nätet. Med apparater för egen förbrukning avses sådana anordningar och aggregat som anläggningen behöver för produktion av el eller el och värme och för upprätthållande av produktionsberedskapen samt sådana som behövs för avlägsnande och minskande av de miljöskador som anläggningen orsakar. Vederbörande ministerium meddelar närmare föreskrifter om de anordningar och aggregat som hänförs till apparater för egen förbrukning.

I 5 § 1 mom. 2 punkten avsedd elproducent skall avge accisdeklaration separat för varje kraftverk till tulldistriktet på den ort där anläggningen är belägen.

7 §

Fri från accis och försörjningsberedskapsavgift är elström som

- 1) en nätinnehavare överför till en annan nätinnehavare,
- 2) en accisskyldig enligt 5 § 1 mom. 2 eller 4 punkten överlåter till ett elnät,
- 3) överlåts till ett område utanför gemenskapen eller levereras till förbrukning i något annat område inom gemenskapen än Finland,
- 4) levereras direkt för att användas inom den eldrivna spårbundna trafiken.

7 §

Fri från accis och försörjningsberedskapsavgift är elström som

- 1) överförs mellan elnät,
- 2) överlåts till ett elnät av en i 5 § 1 mom. 2 eller 4 punkten avsedd accisskyldig,
- 3) överlåts till ett område utanför gemenskapen eller levereras till förbrukning i något annat område inom gemenskapen än Finland,
- 4) levereras direkt för att användas inom den eldrivna spårbundna trafiken,
- 5) förbrukas vid produktion av el eller el och värme i ett kraftverks apparat för egen förbrukning.

Stöd till små kraftverk

8 §

Den som producerar elström

- 1) med vindkraft eller
- 2) i ett vattenkraftverk vars nominella effekt är högst en megavoltampere, eller
- 3) i ett kraftvärmeverk med en nominell effekt på högst 40 megavoltampere vilket

Stöd för elproduktion

8 §

Rätt att på ansökan få stöd för el som den producerar har den som producerar el

- 1) med vindkraft,
- 2) i ett vattenkraftverk vars nominella effekt är högst en megavoltampere,
- 3) med ved eller träbaserade bränslen,
- 4) med återanvändningsbränsle,

producerar elström med ved eller brännort har rätt att på ansökan erhålla stöd för elström som levererats till elnätet. Stödet för elström som avses i 1 punkten är lika stort per kilowattimme som accisen på elström i accisklass I enligt den accistabell som utgör bilaga till lagen. För annan ovan avsedd elström är stödet lika stort per kilowattimme som accisen på elström i accisklass II.

Ansökan skall lämnas till distriktstullkammaren på den ort där kraftverket är beläget. Ansökan om stöd kan gälla den elström som producerats under hela kalenderåret eller den elström som producerats under perioden januari-juni eller den elström som producerats under perioden juli-december skilt för sig. Ansökan om stöd skall göras senast inom sex månader från utgången av ovan nämnd period. Om den mängd elström som ansökan avser understiger 100 megawattimmar, betalas dock inget stöd.

Om felaktiga eller vilseledande uppgifter har lämnats då ansökan om stöd gjorts eller om ett för stort stöd har betalats till sökanden av andra orsaker, skall distriktstullkammaren återkräva det överbetalda stödet. På det stöd som skall återbetalas uppbärs en årlig ränta om nio procent räknat från den dag stödet utbetalades till den dag det återbetalas. Vid återkrav av stöd iakttas i tillämpliga delar vad lagen om påförande av accis stadgar om återkrav av accis som återburits till ett för stort belopp.

Ändring i ett beslut som distriktstullkammaren har meddelat med stöd av denna paragraf får sökas genom besvär hos länsrätten i Nylands län så som 45 § lagen om påförande av accis stadgar om ärenden som gäller påförande av accis eller återbäring av accis.

I länsrättens beslut får ändring sökas hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Vid sökande av ändring iakttas härvid 48 § lagen om påförande av accis.

- 5) med biogas,
- 6) med skogsflis,
- 7) med brännort i ett kraftvärmeverk med en nominell effekt på högst 40 megavoltampere,
- 8) med avgaser från metallurgiska processer,
- 9) med reaktionsvärme från kemiska processer, så att produkter som uppstår vid kemiska processer används som sådana som försäljningsprodukter eller som råmaterial för vidare framställning.

Stöd betalas inte för el som är accisfri med stöd av 7 § 5 punkten eller som har producerats på sätt som avses i 5 § 2 mom. Stödbeloppet är 0,42 cent per kilowattimme. För el som produceras på sätt som avses i 1 mom. 1 och 6 punkten är stödet emellertid 0,69 cent per kilowattimme, och för el som produceras på sätt som avses i 4 punkten 0,25 cent per kilowattimme. Om el produceras samtidigt med olika energikällor som avses i 1 mom., och tillförlitlig utredning av deras användning inte kan företes, betalas stödet i sin helhet enligt det lägsta stödbeloppet.

Handels- och industriministeriet kan genom förordning utfärda närmare bestämmelser om till vilka delar el anses ha producerats med de energikällor som avses i 1 mom.

Ansökan om stöd skall lämnas till tulldistriktet på den ort där kraftverket är beläget. Stöd kan sökas för el som producerats under ett helt kalenderår eller separat för el som producerats under perioden januari juni och el som producerats under perioden juli december. Ansökan om stöd skall göras senast inom sex månader från utgången av ovan avsedd period. Stöd betalas inte, om den mängd elström som ansökan avser understiger 100 megawattimmar.

Om inte något annat bestäms i denna lag, gäller om stödet i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om påförande av accis eller med stöd av den om accisrättelse, efterbeskattning, accisförhöjning, bokföringsskyldighet, granskning och skyldighet att lämna uppgifter, sökande av ändring samt vad som i övrigt bestäms om accis.

På stödet tillämpas dessutom lagen om

Gällande lydelse

Annat stöd

8 a §

Den som producerar elström med ved eller träbaserade bränslen och överför på detta sätt producerad elström till elnätet har rätt att i andra fall än de som avses i 8 § på ansökan erhålla stöd för elström som levererats till elnätet. Samma rätt gäller på motsvarande sätt den som producerar elström med avgaser från metallurgiska processer. Stödet är lika stort per kilowattimme som accisen på elström i accisklass II enligt den accistabell som utgör bilaga till lagen.

På utbetalningen av stödet tillämpas vad som bestäms i 8 § 2 5 mom.

Den som producerar elström med ved eller träbaserade bränslen eller med avgaser från metallurgiska processer för eget eller andras bruk utan att överföra elström till elnätet har rätt att för detta erhålla ett stöd som motsvarar den elaccis som bör erläggas. Stödet utbetalas så att den till stöd berättigade accisskyldige uppger denna typ av elström som sin accisfria leverans. På det förfarande som gäller genomförandet av accisfriheten tillämpas lagen om påförande av accis.

Vederbörande ministerium bestämmer särskilt om till vilken del elström som avses i denna paragraf anses vara producerad med ved och träbaserade bränslen eller med andra bränslen.

På stöd som avses i 8 § och denna paragraf tillämpas dessutom lagen om tillämpning av vissa av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om statligt stöd.

Föreslagen lydelse

tillämpning av vissa av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om statligt stöd (300/2001).

Accisåterbäring för energiintensiva företag

8 a §

När acciser som ett företag under räkenskapsperioden betalt för produkter som avses i denna lag och för lätt och tung brännolja samt acciser som ingått i anskaffningspriset på motsvarande produkter som företaget skaffat under nämnda tid (beloppet av betalda acciser) utgör mer än 3,7 procent av företagets förädlingsvärde, har företaget rätt att beträffande den överskjutande delen ansöka att 85 procent av de acciser som betalats för produkterna eller som ingått i anskaffningspriset för dem återbärs (accisåterbäring). Av accisåterbäringen utbetalas dock endast den andel som överstiger 50 000 euro. Accisåterbäringen får vara högst lika stor som beloppet av de acciser som betalats för produkter som avses i denna lag eller som ingått i anskaffningspriset på dessa produkter.

Vid beräkningen av beloppet av betalda acciser kan företaget beakta sådana acciser på i detta moment avsedda produkter som ingår i fjärrvärme och processånga som anskaffats av företaget, om det kan förete en tillförlitlig utredning om detta. I köpvärme ingående acciser fastställs på basis av medeltalet av de acciser som ingår i den värmeproducerande anläggningens värmeproduktion under skatteperioden.

Vid beräkningen av det i 1 mom. avsedda beloppet av betalda acciser avdras i 8 § avsett stöd som företaget varit berättigat till under räkenskapsperioden samt sådana accisåterbäringar som avses i 10 a § lagen om accis på flytande bränslen (1472/1994). Om företaget under räkenskapsperioden har överlåtit sådana produkter som avses i denna paragraf, skall sådana acciser som företaget betalt för dessa produkter eller som ingår i dessa produkter inte beaktas vid beräkningen av beloppet av betalda acciser. Ansökan om accisåterbäring lämnas till tulldistriktet på företagets hemort inom sex

månader från utgången av räkenskapsperioden. Finansministeriet kan genom förordning utfärda närmare bestämmelser om de utredningar som krävs som stöd för ansökan.

Om inte något annat bestäms i denna lag, gäller om återbäring i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om påförande av accis eller med stöd av den om accisrättelse, efterbeskattning, accisförhöjning, bokföringsskyldighet, granskning och skyldighet att lämna uppgifter, sökande av ändring samt vad som i övrigt bestäms om accis. Om företaget till någon annan efter räkenskapsperiodens utgång har överlåtit sådana i denna paragraf avsedda produkter för vilka accis har återburits med stöd av 1 mom., återkrävs accisåterbäringen. Företaget skall utan dröjsmål anmäla om överlåtelsen till tulldistriktet på sin hemort för vidtagande av åtgärder som avses i detta moment.

På stödet tillämpas lagen om tillämpning av vissa av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om statligt stöd.

Accisåterbäring för energiintensiva företag

8 b §

När acciser som ett företag under räkenskapsperioden betalt för produkter som avses i denna lag och för lätt och tung brännolja samt acciser som ingått i anskaffningspriset på motsvarande produkter som företaget skaffat under nämnda tid (beloppet av betalda acciser) utgör mer än 3,7 procent av företagets förädlingsvärde, har företaget rätt att beträffande den överskjutande delen ansöka att 85 procent av de acciser som betalats för produkterna eller som ingått i anskaffningspriset för dem återbärs (accisåterbäring). Av accisåterbäringen utbetalas dock endast den andel som överstiger 50 000 euro. Accisåterbäringen får vara högst lika stor som beloppet av de acciser som betalats för produkter som avses i denna lag eller som ingått i anskaffningspriset på dessa produkter. Vid beräkningen av beloppet av betalda acciser enligt 1 mom. avdras det stöd som

(8 b § upphävs)

Gällande lydelse

avses i 8 och 8 a § och som företaget under räkenskapsperioden varit berättigat till, om det inte har beaktats i företagets accisbeskattning, samt sådana accisåterbäringar som avses i 10 a § lagen om accis på flytande bränslen (1472/1994). Har företaget under räkenskapsperioden överlåtit vidare produkter som avses i denna paragraf, beaktas inte de acciser som företaget betalt för dessa då beloppet av de betalda acciserna räknas ut.

Ansökan om accisåterbäring skall göras till distriktstullkammaren på företagets hemort inom sex månader efter utgången av räkenskapsperioden. Genom förordning kan utfärdas närmare bestämmelser om de utredningar som krävs som stöd för ansökan.

Om inte något annat bestäms i denna lag, gäller om accisåterbäring i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om påförande av accis eller med stöd av den om accisrättelse, efterbeskattning, accisförhöjning, bokföringsskyldighet, granskning och skyldighet att lämna uppgifter samt vad som i övrigt bestäms om accis. Har företaget efter räkenskapsperioden till någon annan överlåtit i denna paragraf avsedda produkter, för vilka har återburits accis med stöd av 1 mom., återkrävs accisåterbäringen. Företaget skall utan dröjsmål göra en anmälan om överlåtelsen till distriktstullkammaren på hemorten för sådana åtgärder som avses i detta moment. På accisåterbäringen tillämpas dessutom lagen om tillämpning av vissa av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om statligt stöd.

9 §

En nättinnehavare enligt 5 § 1 mom. 1 punkten skall till distriktstullkammaren på den ort som enligt handelsregistret är hans hemort göra en skriftlig anmälan för registrering som accisskyldig. Likaså skall en elproducent enligt 5 § 1 mom. 2 punkten göra en motsvarande anmälan till distriktstullkammaren på den ort där anläggningen är belägen.

Föreslagen lydelse

avses i 8 och 8 a § och som företaget under räkenskapsperioden varit berättigat till, om det inte har beaktats i företagets accisbeskattning, samt sådana accisåterbäringar som avses i 10 a § lagen om accis på flytande bränslen (1472/1994). Har företaget under räkenskapsperioden överlåtit vidare produkter som avses i denna paragraf, beaktas inte de acciser som företaget betalt för dessa då beloppet av de betalda acciserna räknas ut.

Ansökan om accisåterbäring skall göras till distriktstullkammaren på företagets hemort inom sex månader efter utgången av räkenskapsperioden. Genom förordning kan utfärdas närmare bestämmelser om de utredningar som krävs som stöd för ansökan.

Om inte något annat bestäms i denna lag, gäller om accisåterbäring i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om påförande av accis eller med stöd av den om accisrättelse, efterbeskattning, accisförhöjning, bokföringsskyldighet, granskning och skyldighet att lämna uppgifter samt vad som i övrigt bestäms om accis. Har företaget efter räkenskapsperioden till någon annan överlåtit i denna paragraf avsedda produkter, för vilka har återburits accis med stöd av 1 mom., återkrävs accisåterbäringen. Företaget skall utan dröjsmål göra en anmälan om överlåtelsen till distriktstullkammaren på hemorten för sådana åtgärder som avses i detta moment. På accisåterbäringen tillämpas dessutom lagen om tillämpning av vissa av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om statligt stöd.

9 §

En nättinnehavare enligt 5 § 1 mom. 1 punkten skall till tulldistriktet på den ort som enligt handelsregistret är hans hemort göra en skriftlig anmälan för registrering som accisskyldig. Likaså skall en elproducent enligt 5 § 1 mom. 2 punkten göra en motsvarande anmälan till tulldistriktet på den ort där anläggningen är belägen. Anmälan skall göras separat för varje anläggning.

10 §

Då elström produceras i en anläggning för kombinerad produktion av el och värme betalas accis enligt accistabellen på de bränslen som används för produktion av värme som om värmen hade producerats med en verkningsgrad om 100 procent.

Med anläggning för kombinerad produktion av el och värme avses i denna lag en sådan anläggning som kan producera el och värme antingen samtidigt eller var för sig för att utnyttjas vidare.

10 §

När elström produceras vid kombinerad produktion av el och värme betalas accis på de bränslen som används för produktion av värme enligt accistabellen *på basis av den bränslemängd som erhålls genom att multiplicera den till förbrukning överlåtna värmen med en koefficient på 0,9.*

I 1 mom. avsedda bränslen som använts för produktion av värme fastställs på basis av den värme som överlåtits till förbrukning med användning av effektiva värmvärden. Med värme som överlåtits till förbrukning avses den värmemängd som överlåtits från ett kraftverk till ett fjärrvärme- eller processågnät och motsvarande vidare utnyttjande.

Alla bränslen anses ha använts i samma proportioner både vid produktionen av värme och vid produktionen av el.

12 §

Fritt från accis och försörjningsberedskapsavgift är

3) stenkolk som används vid produktion av elström

3) stenkolk som används vid *elproduktion och vid idriftsättning, urdrifttagning eller upprätthållande av produktionsberedskap för separat elproduktion.*

15 §

Den som för produktion av värme använder mer än 15 000 megawattimmar bräntorv under ett kalenderår är skyldig att betala accis enligt accistabellen på hela den mängd bräntorv som använts.

15 §

Den som för produktion av värme i en anläggning använder mer än 25 000 megawattimmar bräntorv under ett kalenderår är skyldig att betala accis enligt accistabellen på den användning av bräntorv som överstiger denna mängd.

16 §

Accis på bräntorv och tallolja påförs för varje skatteperiod enligt de stadganden som är i kraft den dag då bräntorv eller tallolja används för det ändamål som nämns i 15 §. Med skatteperiod avses en kalendermånad.

16 §

Accis på bräntorv och tallolja påförs för varje skatteperiod enligt de bestämmelser som är i kraft den dag då bräntorv eller tallolja använts för i 15 § avsett ändamål. *En i 15 § avsedd användare skall avge skattedeklaration separat för varje anläggning till tulldistriktet på den ort där*

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

anläggningen är belägen. Med skatteperiod avses en kalendermånad.

17 §

En användare enligt 15 § skall till distriktstullkammaren på den ort där användningen äger rum göra en skriftlig anmälan för registrering som accisskyldig.

17 §

En användare enligt 15 § skall till *tulldistriktet* på den ort där användningen äger rum göra en skriftlig anmälan för registrering som accisskyldig. *Anmälan skall göras separat för varje anläggning.*

21 §

Fri från accis och försörjningsberedskapsavgift är naturgas som används

3) vid produktion av elström.

3) vid elproduktion *och vid idriftsättning, urdrifttagning eller upprätthållande av produktionsberedskap för separat elproduktion.*

*Denna lag träder i kraft den 200 .
Stöd som avses i 8 och 8 a § kan betalas efter det att Europeiska gemenskapernas kommission har beviljat tillstånd därtill.*

Gällande lydelse

ACCISTABELL

Produkt	Produkt-grupp	Grund-accis	Tilläggs-accis	Försörjningsberedskapsavgift
Elström euro/kWh				
— accisklass I	1	—	0,69	0,013
— accisklass II	2	—	0,42	0,013
Stenkol, stenkolsbriketter och fasta bränslen av stenkol euro/t	3	—	41,37	1,18
Bränttorv euro/MWh	4	—	1,51	—
Naturgas, i gasform snt/nm ³	5	—	1,73	0,084
Tallolja snt/kg	6	5,40	—	—

Föreslagen lydelse

ACCISTABELL

Produkt	Produkt-grupp	Grund-accis	Tilläggs-accis	Försörjningsberedskapsavgift
Elström euro/kWh				
— accisklass I	1	—	0,73	0,013
— accisklass II	2	—	0,44	0,013
Stenkol, stenkolsbriketter och fasta bränslen av stenkol euro/t	3	—	43,52	1,18
Bränttorv euro/MWh	4	—	1,59	—
Naturgas, i gasform snt/nm ³	5	—	1,82	0,084
Tallolja snt/kg	6	5,68	—	—

2.

Lag

om accis på flytande bränslen

I enlighet med Riksdagens beslut

ändras i lagen om accis på flytande bränslen av den 29 december 1994 (1472/1994) 2 § 1 mom. 13 punkten, 9 § 5 punkten, 10 b § samt den accistabell som utgör bilaga till lagen, av dessa lagrum 2 § 1 mom. 13 punkten sådan den lyder i lag 757/2001, 9 § 5 punkten sådan den lyder i lag 1259/1996, 10 b § sådan den lyder i lagarna 921/1997 och 509/1998 samt accistabellen sådan den lyder i lag 918/2001, och fogas till 2 § 1 mom, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 921/1997 och 757/2001 samt i lag 1159/1998, en ny 14 punkt som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

I denna lag avses med

13) *yrkesmässigt fiske* verksamhet vars idkare får sin utkomst eller en väsentlig del av den av fiske och förädling av fångsten så att försäljningsinkomsterna av den nämnda verksamheten (*totalinkomster av fiske*) uppgår till minst 30 procent av det sammanlagda beloppet av fiskarens samtliga totalinkomster av näringsverksamhet, löneinkomster och övriga regelbundna totalinkomster; i fråga om en fiskare som bedriver fiske som delägare i ett bolag eller ett andelslag inräknas även den andel av bolagets eller andelslagets totalinkomster av fiske som fiskaren har rätt till i totalinkomsterna av fiske; i fråga om en fiskare som bedriver fiske i annans tjänst inräknas även de löneinkomster fiskaren får härav i totalinkomsterna av fiske; den som bedriver verksamheten skall vara antecknad i yrkesfiskarregistret, och det fiskefartyg som används för det yrkesmässiga fisket skall vara antecknat i fiskefartygsregistret, så som bestäms i lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik (1139/1994) eller med stöd av den.

13) *yrkesmässigt fiske* verksamhet vars idkare får sin utkomst eller en väsentlig del av den av fiske och förädling av fångsten så att försäljningsinkomsterna av den nämnda verksamheten (*totalinkomster av fiske*) uppgår till minst 30 procent av det sammanlagda beloppet av fiskarens samtliga totalinkomster av näringsverksamhet, löneinkomster och övriga regelbundna totalinkomster; i fråga om en fiskare som bedriver fiske som delägare i ett bolag eller ett andelslag inräknas även den andel av bolagets eller andelslagets totalinkomster av fiske som fiskaren har rätt till i totalinkomsterna av fiske; i fråga om en fiskare som bedriver fiske i annans tjänst inräknas även de löneinkomster fiskaren får härav i totalinkomsterna av fiske; den som bedriver verksamheten skall vara antecknad i yrkesfiskarregistret, och det fiskefartyg som används för det yrkesmässiga fisket skall vara antecknat i fiskefartygsregistret, så som bestäms i lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik (1139/1994) eller med stöd av den,

14) ***kombinerad produktion av el och värme*** den under en skatteperiod av ett kraftverk utförda produktionen av el och värme för vidare utnyttjande.

Förutom vad lagen om påförande av accis stadgar, är följande produkter accisfria:

5) bränslen som används vid produktion av elström, med undantag för bränslen som används för ett ändamål som nämns i 5 § 2 mom. lagen om accis på elström och vissa bränslen (1260/1996).

5) vid elproduktion och vid idriftsättning, urdrifttagning eller upprätthållande av produktionsberedskap för separat elproduktion använda bränslen, med undantag för bränslen som används för ett ändamål som nämns i 5 § 2 mom. lagen om accis på elström och vissa bränslen (1260/1996).

10 b §

När elström produceras i en anläggning för kombinerad produktion av el och värme, betalas accis enligt den till lagen fogade accistabellen på de bränslen som används för produktion av värme som om värmen hade producerats med en verkningsgrad om 100 procent.

Med anläggning för kombinerad produktion av el och värme avses i denna lag en sådan anläggning som kan producera el och värme antingen samtidigt eller var för sig för att utnyttjas vidare.

10 b §

När elström produceras vid kombinerad produktion av el och värme betalas accis på de bränslen som används för produktion av värme enligt accistabellen på basis av den bränslemängd som erhålls genom att multiplicera den till förbrukning överlåtna värmen med en koefficient på 0,9.

I 1 mom. avsedda bränslen som använts för produktion av värme fastställs på basis av den värme som överlåtits till förbrukning med användning av effektiva värmevärden. Med värme som överlåtits till förbrukning avses den värmemängd som överlåtits från ett kraftverk till ett fjärrvärme- eller processångnät och motsvarande vidare utnyttjande.

Alla bränslen anses ha använts i samma proportioner både vid produktionen av värme och vid produktionen av el.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Gällande lydelse

ACCISTABELL

Produkt	Produkt-grupp	Grund-accis	Tilläggs-accis	Försörjningsberedskapsavgift
Blyfri motorbensin c/l				
— grundkvalitet	1	52,03	4,02	0,68
— reformulerad	2	51,19	4,02	0,68
Blyhaltig motorbensin c/l				
— grundkvalitet	3	59,61	4,02	0,68
— reformulerad	4	58,76	4,02	0,68
Blandning av motorbensin c/l	5			
— grundkvalitet	5	55,82	4,02	0,68
— reformulerad	6	54,98	4,02	0,68
Diesololja c/l				
— grundkvalitet	7	28,02	4,52	0,35
— svavelfri	8	25,50	4,52	0,35
Lätt brännolja c/l	9	1,83	4,54	0,35
Tung brännolja c/kg	10	—	5,40	0,28

Föreslagen lydelse

ACCISTABELL

Produkt	Produkt-grupp	Grund-accis	Tilläggs-accis	Försörjningsberedskapsavgift
Blyfri motorbensin c/l				
— grundkvalitet	1	54,74	4,23	0,68
— reformulerad	2	53,85	4,23	0,68
Blyhaltig motorbensin c/l				
— grundkvalitet	3	62,71	4,23	0,68
— reformulerad	4	61,82	4,23	0,68
Blandning av motorbensin c/l	5			
— grundkvalitet	5	58,72	4,23	0,68
— reformulerad	6	57,84	4,23	0,68
Diesololja c/l				
— grundkvalitet	7	29,48	4,76	0,35
— svavelfri	8	26,83	4,76	0,35
Lätt brännolja c/l	9	1,93	4,78	0,35
Tung brännolja c/kg	10	—	5,68	0,28